OPŁATĘ POCZTOWĄ UISZCZONO GOTÓWKĄ

DZIENNIK URZĘDOWY
KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Nr 12 LWÓW, DNIA 31 GRUDNIA 1938 R. ROK XLII

POMOC ZIMOWA

DLA BEZROBOTNYCH —

TO SPEŁNIENIE

OBOWIĄZKU OBYWATELSKIEGO!

TREŚĆ

1.

W SPRAWIE WYKONANIA USTAWY Z DNIA 31 LIPCA 1924 ROKU, ZAWIERAJĄCEJ NIEKTÓRE POSTANOWIENIA O ORGANIZACJI SZKOLNICTWA

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 listopada 1938 r.

(Przedruk z Dziennika Urz. Rzeczypospolitej Pol. z dn. 2 grudnia 1938 r., Nr 94, poz. 637)

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 766), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 644), oraz art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. o ustanowieniu urzędu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 480) zarządzam co następuje:

Do art. 3 i 4.

§ 1. Przez szkoły państwowe powszechne, o których mowa w art. 3 i 4, należy rozumieć publiczne szkoły powszechne, objęte przepisami ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 143) wraz z jej późniejszymi zmianami.

§ 2. Procent ludności ruskiej (ukraińskiej), białoruskiej lub litewskiej, uprawniający rodziców do występowania z żądaniami zapewnienia ich dzieciom nauki w języku macierzystym określa się na podstawie wyników ostatniego powszechnego spisu ludności.

§ 3. O położeniu szkoły w tej czy innej miejscowości na terenie gminy rozstrzyga nie przypadkowe, czasowe pomieszczenie szkoły, lecz miejscowość wymieniona w dekrecie organizacyjnym szkoły.

§ 4. Wiek szkolny dziecka zgodnie z przepisami art. 6 i 7 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zaczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat życia i trwa przez lat 7.

§ 5. Uprawnieni do występowania z żądaniem w sprawie języka nauczania w szkole powszechnej są:

a) ojciec dziecka,

b) matka, o ile ojciec nie żyje lub władzy rodzicielskiej nie sprawuje,

c) opiekun prawny (przedstawiciel ustawowy), o ile oboje rodzice nie żyją lub władzy rodzicielskiej nie sprawują.

Uprawnienie to służy osobom wyżej wymienionym, gdy odnosi się do dzieci, które w dniu rozpoczęcia najbliższego roku szkolnego będą w wieku szkolnym.

Żądanie w sprawie języka nauczania ujęte w formie oddzielnych deklaracyj, których wzór dołącza się do niniejszego rozporządzenia (wzór A) i opatrzone własnoręcznymi podpisami, wnoszą uprawnione — w myśl poprzedniego ustępu — osoby indywidualnie i bezpośrednio do właściwego inspektora szkolnego.

Urzędowe stwierdzenie własnoręczności podpisu na deklaracji może być dokonane przez notariuszów, zarządy gminne lub starostwa.

Inspektor szkolny bada, czy istnieją warunki, pod jakimi deklaracja posiada ważność, a w szczególności:

1) czy gmina, w której szkoła jest położona, posiada zgodnie z wynikami ostatniego powszechnego spisu ludności 25% ludności ruskiej (ukraińskiej), białoruskiej, litewskiej, o ile wpłynęły żądania o wprowadzenie jednego z tych języków jako języka nauczania;

2) za pośrednictwem starostwa, zarządu gminnego lub w razie potrzeby osobiście, czy podpisany na deklaracji wraz z wymienionymi w niej dziećmi mieszka w obrębie danego obwodu szkolnego;

3) czy występujący w roli opiekuna dziecka jest do tego uprawniony.

§ 6. Deklaracje wyrażające żądanie w sprawie języka nauczania w granicach, w art. 3 ustawy przewidzianych, mogą być wnoszone w ciągu miesiąca listopada.

§ 7. O fakcie wniesienia przez rodziców żądań wprowadzenia do szkoły niepaństwowego języka nauczania inspektor szkolny przed dniem 1 stycznia zawiadamia ludność tego obwodu szkolnego celem umożliwienia pozostałej części rodziców wniesienia żądań nauczania w języku państwowym w terminie do 31 stycznia, w formie przepisowych deklaracyj, które podlegają sprawdzeniu według przepisów § 5.

Zawiadomienie to winno być dokonane przez wywieszenie stosownego ogłoszenia w lokalu zarządu gminnego, o ile zaś w danym obwodzie szkolnym nie ma zarządu gminnego, w takim razie należy ogłoszenie umieścić na widocznym miejscu w siedzibie sołtysa gromady.

§ 8. Deklaracje, o których mowa w §§ 6 i 7, będą uwzględnione dla ustalenia języka nauczania od najbliższego roku szkolnego pod warunkiem, że zostaną wniesione w terminach w tych paragrafach określonych, tj. do 30 listopada względnie 31 stycznia poprzedniego roku szkolnego.

§ 9. Inspektor szkolny w terminie takim, by sprawa mogła być rozstrzygnięta przed początkiem najbliższego roku szkolnego, a w każdym razie nie później niż 1 kwietnia przedstawia kuratorowi okręgu szkolnego umotywowane wnioski w sprawie języka nauczania. Do wniosków inspektor szkolny powinien dołączyć wszystkie odnoszące się do sprawy materiały, w szczególności zaś wniesione do niego pisemne żądania rodziców, podając uzasadnienie w wypadkach, gdy kwestionuje ważność deklaracji.

Na podstawie przedstawionych przez inspektora szkolnego wniosków kurator okręgu szkolnego w terminie do końca maja rozstrzyga o języku nauczania w szkole. Motywowane orzeczenie kuratora w sprawie języka nauczania w szkole podaje się do wiadomości zainteresowanych rodziców w sposób wskazany w § 7, a nadto przez zawiadomienie jednego ze składających deklarację z żądaniem języka niepaństwowego i jednego z deklarantów za językiem państwowym.

Od orzeczenia kuratora przysługuje interesowanym rodzicom odwołanie do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w ciągu dni 14 od wywieszenia ogłoszenia w lokalu zarządu gminnego.

O ile na skutek odwołania orzeczenie kuratora, ustalające język nauczania, ulegnie zmianie, to zmiana ta zostanie wprowadzona w szkole z początkiem najbliższego roku szkolnego.

§ 10. Zmiana języka nauczania może nastąpić tylko z początkiem roku szkolnego i obejmuje w roku szkolnym najbliższym klasę pierwszą, w następnych zaś latach stopniowo dalsze klasy. Kurator może zależnie od szczególnych warunków w danej szkole skrócić okres przejściowy

i wprowadzić zmieniony język nauczania jednocześnie także w wyższych klasach. Sposób wprowadzenia zmiany języka nauczania należy uwidocznić w orzeczeniu.

§ 11. W odniesieniu do szkół, w których język nauczania został ustalony już na zasadzie zgłoszonych deklaracyj, będą brane pod uwagę dla zmiany języka nauczania jedynie deklaracje, wniesione w tym roku szkolnym, w którym upływa 7 lat od daty uprawomocnienia się ostatniego orzeczenia ustalającego język nauczania w danej szkole.

§ 12. O ile w powyższym terminie deklaracje w sprawie zmiany języka nauczania nie zostaną wniesione, wówczas język nauczania, ustalony w poprzednim orzeczeniu, obowiązuje nadal na następny okres 7-letni; w tym przypadku nie wydaje się osobnego orzeczenia.

Jeżeli jednak zajdzie zmiana organizacji szkoły albo też jeśli władza szkolna uzna, iż stosunki ludnościowe lub kulturalne w danym obwodzie szkolnym uległy zmianie tak dalece, że szkoła pod względem języka nauczania stosunkom tym już nie odpowiada, wówczas władza szkolna z własnej inicjatywy może zarządzić składanie deklaracyj celem stwierdzenia życzeń rodziców w sprawie języka nauczania. Składanie deklaracyj może byc wówczas zarządzone w każdym czasie bez względu na okres 7-letni, jednak z zachowaniem terminów i trybu przewidzianego dla składania deklaracyj w rozporządzeniu niniejszym.

Do art. 6.

§ 13. Na obszarze wymienionym w art. 1 ust. 3 ustawy mogą być zakładane państwowe szkoły średnie ogólnokształcące tylko z językiem wykładowym państwowym lub dwujęzyczne polsko-ruskie względnie polsko-białoruskie.

§ 14. Uprawnieni do występowania z żądaniem zapewnienia dzieciom szkół średnich ogólnokształcących nauki w języku niepaństwowym są:

a) ojciec dziecka,
b) matka, o ile ojciec nie żyje lub władzy rodzicielskiej nie sprawuje,
c) opiekun prawny (przedstawiciel ustawowy), o ile oboje rodzice nie żyją lub władzy rodzicielskiej nie sprawują.

Żądania te w formie oddzielnych deklaracyj, których wzór dołącza się do niniejszego rozporządzenia (wzór B), winny być podpisane w obecności dyrektora państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej z językiem wykładowym polskim, w której dziecko uczy się.

Deklaracje te opatrzone adnotacją „w mojej obecności" oraz stwierdzeniem, czy osoba składająca deklarację jest ojcem (matką lub opiekunem prawnym) dziecka uczęszczającego do szkoły oraz czy należy do narodowości, w której języku chciałaby zapewnić dziecku naukę, dyrektor szkoły przesyła kuratorowi okręgu szkolnego.

§ 15. Ważność deklaracji stwierdza kurator okręgu szkolnego, rozstrzyga zaś o założeniu szkoły dwujęzycznej w granicach ustawy oraz uchwalonego przez władzę ustawodawczą budżetu Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Decyzja złączenia istniejących w chwili wejścia w życie ustawy państwowych szkół średnich ogólnokształcących z językiem wykładowym wyłącznie polskim i wyłącznie ruskim (ukraińskim) w jedną szkołę dwujęzyczną należy do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Do art. 8.

§ 16. Przy wnoszeniu żądań ze strony rodziców dzieci narodowości ruskiej (ukraińskiej) względnie białoruskiej, uczęszczających do państwowych szkół zawodowych i ludowych szkół rolniczych, obowiązują przepisy § 14 i § 15 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. O zmianie języka nauczania rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w granicach przepisów ustawy.

Do art. 9.

§ 17. Żądania rodziców dzieci, uczęszczających do szkół zakładanych i utrzymywanych przez samorządy z podatków, opłacanych przez ogół ludności danego okręgu samorządowego, w sprawie zmiany języka nauczania należy wnosić w formie deklaracyj identycznych z tymi, o których mowa w §§ 5 i 14, do odpowiednich organów samorządu (np. wydziałów powiatowych, zarządów miast itp.), które z wnioskami przedstawiają je do decyzji kuratorowi, gdy chodzi o szkoły zawodowe, specjalne lub średnie ogólnokształcące, a inspektorowi szkolnemu, gdy idzie o szkoły powszechne.

§ 18. Na rok szkolny 1938/39 przesuwa się terminy, przewidziane w §§ 6, 7 i 8 w sposób następujący:

a) dla czynności, przewidzianych w § 6 — ustala się termin 10 grudnia 1938 r. — 10 stycznia 1939 r.;
b) dla czynności, przewidzianych w § 7, ustala się dla inspektora szkolnego termin 31 stycznia 1939 r., dla rodziców zaś termin 1 — 28 lutego 1939 r.

Powyższe terminy mają analogiczne zastosowanie do § 8.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 33).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski

Załączniki do rozp. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z dnia 25 listopada 1938 r. (poz. 637).

Wzór A.

DEKLARACJA

Ja niżej podpisany (a) . . . ., obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, narodowo-
(imię i nazwisko)
ści . . . . . . mieszkaniec . . . . . gminy . . . . . . powiatu . . . . .
(nazwa miejscowości) (nazwa gminy) (nazwa powiatu)
jako ojciec — matka — opiekun prawny będącego (ych) w wieku szkolnym dziecka (dzieci):

1. . . . . 3. . . . .
(imię dziecka)
2. . . . . 4. . . . .

na podstawie art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 766) wyrażam życzenie, aby w publicznej szkole powszechnej w . . . . był wprowadzony język nauczania: . . . .
(nazwa miejscowości)

Dnia . . . . 19 . . r. . . . . . .
(własnoręczny podpis)

Do Inspektoratu Szkolnego w . . . .

Wzór B.

DEKLARACJA

Ja niżej podpisany (a) . . . ., obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, narodowo-
(imię i nazwisko)
ści . . . . mieszkaniec . . . . . . gminy . . . . powiatu . . . . . .
(nazwa miejscowości) (nazwa gminy) (nazwa powiatu)
jako ojciec — matka — opiekun prawny uczęszczającego (ych) do . . . .
(nazwa szkoły średniej,
. . . . w . . . . dziecka (dzieci):
ogólnokształcącej, zawodowej lub innej) (nazwa miejscowości)

1. . . . . 3. . . . .
(imię dziecka)
2. . . . . 4. . . . .

na podstawie art. 6 i 8 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 766) życzę sobie zapewnienia mu (im) nauki w języku: . . . .

Dnia . . . . 19 . . r. . . . .
(własnoręczny podpis)

W mojej obecności Dyrektor (Kierownik) szkoły
(podpis)

Kuratorium Okręgu Szkolnego . . . . w . . . .

2.

W SPRAWIE PRZYJMOWANIA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY LICEA, DO SZKÓŁ AKADEMICKICH

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 17 października 1938 r. (Nr IV UP-7151/38)

(Przedruk z Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 5 listopada 1938, Nr 11, poz. 332).

Na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Osoby, które uzyskały świadectwa dojrzałości wydziału klasycznego liceum ogólnokształcącego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół akademickich z tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu na studia politechniczne, górnicze i hutnicze muszą złożyć egzaminy uzupełniające z matematyki i fizyki.

(2) Osoby, które uzyskały świadectwo dojrzałości wydziału humanistycznego liceum ogólnokształcącego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół akademickich z tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu na studia teologiczne muszą złożyć egzamin uzupełniający z języka greckiego.

(3) Osoby, które uzyskały świadectwo dojrzałości wydziału matematyczno-fizycznego lub przyrodniczego liceum ogólnokształcącego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół akademickich z tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego i języka greckiego,
b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzamin uzupełniający z języka łacińskiego.

§ 2. (1) Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum pedagogicznego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do szkół akademickich z tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, języka greckiego i języka nowożytnego obcego,

b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego i języka nowożytnego obcego,

c) na studia matematyczno-przyrodnicze, lekarskie weterynaryjne, farmaceutyczne, stomatologiczne, rolnicze, leśne, ogrodnicze, politechniczne, górnicze, hutnicze i handlowe — muszą złożyć egzamin uzupełniający z języka nowożytnego obcego,

(2) Kandydaci, posiadający świadectwo ukończenia liceum pedagogicznego, którzy uczyli się języka nowożytnego obcego w ciągu trzech lat i uzyskali z tego przedmiotu ocenę co najmniej dostateczną, są zwolnieni od egzaminu z tego języka.

§ 3. Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum handlowego lub administracyjnego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie na studia handlowe, na inne zaś wydziały szkół akademickich z tym, że przed zgłoszeniem się do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, języka greckiego, historii i propedeutyki filozofii,

b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, historii i propedeutyki filozofii,

c) na studia matematyczno-przyrodnicze, lekarskie, farmaceutyczne, weterynaryjne i stomatologiczne — muszą złożyć egzaminy uzpełniające z języka łacińskiego, matematyki i fizyki,

d) na studia rolnicze, leśne i ogrodnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego i biologii,

e) na studia politechniczne, górnicze i hutnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z matematyki i fizyki.

§ 4. (1) Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceów przemysłowych wszystkich typów z wyjątkiem liceów fotograficznych i liceów przemysłu odzieżowego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie na studia politechniczne, górnicze i hutnicze, na inne zaś wydziały szkół akademickich z tym, że przed zgłoszeniem do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, języka greckiego, historii i propedeutyki filozofii,

b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, historii i propedeutyki filozofii,

c) na studia matematyczno-przyrodnicze, lekarskie, weterynaryjne, farmaceutyczne i stomatologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego i historii,

d) na studia rolnicze, leśne i ogrodnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego i biologii,

e) na studia handlowe — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z historii i języka nowożytnego obcego.

(2) Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum fotograficznego, zdają oprócz egzaminów, przewidzianych w ustępie 1-ym niniejszego paragrafu, także egzaminy uzupełniające z matematyki i fizyki.

§ 5. Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum rolniczego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół akademickich z tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, języka greckiego, historii i propedeutyki filozofii,

b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, historii i propedeutyki filozofii,

c) na studia matematyczno-przyrodnicze, lekarskie, weterynaryjne, farmaceutyczne i stomatologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, matematyki i fizyki,

d) na studia rolnicze, leśne i ogrodnicze — muszą złożyć egzamin uzupełniający z języka łacińskiego,

e) na studia politechniczne, górnicze i hutnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z matematyki i fizyki,

f) na studia handlowe — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z historii i języka nowożytnego obcego.

§ 6. Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum gospodarczego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół akademickich z. tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, języka greckiego, historii i propedeutyki filozofii,

b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, historii i propedeutyki, filozofii,

c) na studia matematyczno-przyrodnicze, lekarskie, weterynaryjne, farmaceutyczne i stomatologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, matematyki i fizyki,

d) na studia rolnicze, leśne i ogrodnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, matematyki i biologii,

e) na studia politechniczne, górnicze i hutnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z matematyki i fizyki,

f) na studia handlowe — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z historii, matematyki i języka nowożytnego obcego.

§ 7. Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum przemysłu odzieżowego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie do wszystkich szkół akademickich z tym jednakże, że przed zgłoszeniem się do zapisu:

a) na studia teologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, języka greckiego, historii i propedeutyki filozofii,

b) na studia humanistyczne i prawne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, historii i propedeutyki filozofii,

c) na studia matematyczno-przyrodnicze, lekarskie, weterynaryjne, farmaceutyczne i stomatologiczne — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, matematyki i fizyki,

d) na studia rolnicze, leśne i ogrodnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego, matematyki, fizyki i biologii,

e) na studia politechniczne, górnicze i hutnicze — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z matematyki i fizyki,

f) na studia handlowe — muszą złożyć egzaminy uzupełniające z matematyki, fizyki i historii.

§ 8. Osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego, pedagogicznego, handlowego, administracyjnego, przemysłowego, rolniczego, gospodarczego lub przemysłu odzieżowego, są uprawnione do ubiegania się o przyjęcie na studia w Akademiach Sztuk Pięknych i na Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie bez obowiązku zdawania egzaminów uzupełniających.

§ 9. (1) Ustala się następujący zakres egzaminów uzupełniających:

a) z języka greckiego — zakres programu wydziału klasycznego liceum ogólnokształcącego.

b) z języka łacińskiego, dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia teologiczne, humanistyczne, prawne — zakres programu wydziału humanistycznego liceum ogólnokształcącego, we wszystkich innych wypadkach — zakres programu gimnazjum ogólnokształcącego, przy czym wystarczy wykazanie się na świadectwie ukończenia gimnazjum oceną co najmniej dostateczną z tego przedmiotu,

c) ze wszystkich innych przedmiotów — zakres programu wydziału humanistycznego liceum ogólnokształcącego.

(2) Egzaminy uzupełniające zdaje się przed komisjami egzaminacyjnymi, powołanymi przez Kuratorów Okręgów Szkolnych.

(3) Egzaminy uzupełniające, zdawane przez osoby, ubiegające się o przyjęcie do szkół akademickich, nie zastępują egzaminów wstępnych i konkursowych w szkołach, w których takie egzaminy są przewidziane.

§ 10. (1) Studia prawne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia obejmują zarówno studia prawne jak i ekonomiczne na wydziałach prawnych.

(2) Warunki wstępu na Wydział Rolniczo-Lasowy Politechniki Lwowskiej regulują postanowienia, odnoszące się do ubiegających się o przyjęcie na studia rolnicze, a nie politechniczne.

(3) Warunki wstępu na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego regulują postanowienia, odnoszące się do ubiegających się o przyjęcie na studia humanistyczne lub matematyczno-przyrodnicze zależnie od kierunku studiów kandydata.

§ 11. W przypadkach, nieobjętych niniejszym rozporządzeniem, decyduje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski

Załącznik do rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 17. X. 1938 r. (Nr IV UP-7151/38).

Wykaz egzaminów uzupełniających dla uzyskania prawa ubiegania się o przyjęcie do szkół akademickich przez osoby, które ukończyły licea różnych typów

S T U D I A	Licea ogólnokształcące			Licea pedagogiczne	Licea zawodowe				
	Wydział klasyczny	Wydział humanistyczny	Wydziały: matematyczno-fizyczny lub przyrodniczy		handlowe i administracyjne	przemysłowe [1])	rolnicze	gospodarcze	przemysłu odzieżowego
Teologiczne		greka kl.	łacina h greka kl.	łacina h greka kl. język nowożytny obcy h	łacina h greka kl historia h propedeutyka filozofii h	łacina h greka kl. historia h propedeutyka filozofii h	łacina h greka kl. historia h propedeutyka filozofii h	łacina h greka kl. historia h propedeutyka filozofii h	łacina h greka kl. historia h propedeutyka filozofii h
Humanistyczne i prawne			łacina h	łacina h jęz. nowożytny obcy h	łacina h historia h propedeutyka filozofii h	łacina h historia h propedeutyka filozofii h	łacina h historia h propedeutyka filozofii h	łacina h historia h propedeutyka filozofii h	łacina h historia h propedeutyka filozofii h
Matematyczno-przyrodnicze, lekarskie, weterynaryjne, farmaceutyczne, stomatologiczne				jęz. nowożytny obcy h	łacina gm matematyka h fizyka h	łacina gm historia h	łacina gm matematyka h fizyka h	łacina gm matematyka h fizyka h	łacina gm matematyka h fizyka h
Rolnicze, leśne, ogrodnicze				jęz. nowożytny obcy h	łacina gm biologia h	łacina gm biologia h	łacina gm	łacina gm matematyka h biologia h	łacina gm matematyka h fizyka h biologia h
Politechniczne, górnicze i hutnicze	fizyka h matematyka h			jęz. nowożytny obcy h	matematyka h fizyka h		matematyka h fizyka h	matematyka h fizyka h	matematyka h fizyka h
Handlowe				jęz. nowożytny obcy h		historia h jęz. nowożytny obcy h	historia h jęz. nowożytny obcy h	historia h matematyka h j. nowożytny obcy h	matematyka h historia h fizyka h
W Akademiach Sztuk Pięknych i na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie									

[1]) Dla liceów fotograficznych odrębne postanowienia w § 4 ust. 2.

Uwaga: Litery umieszczone obok przedmiotu, oznaczają zakres egzaminu uzupełniającego, a mianowicie:
gm — zakres programu gimnazjum ogólnokształcącego,
kl — „ „ wydziału klasycznego liceum oglnokształcącego
h — „ „ „ humanistycznego „ „

3. WYKAZ SZKÓŁ ZAWODOWYCH NA TERENIE OKRĘGU SZKOLNEGO

WOJEWÓDZTWO

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
		A. Szkoły zawodowe
1	Borysław, Kościuszki 97, tel. 14-35	Szkoła Nadzorców Wiertniczych
2	Jarosław, Poniatowskiego 13, tel. 98	Szkoła Mistrzów Rzemiosł Budowlanych Liceum Budowlane
3	Jaworów, Szaszkiewicza 1, tel. 3	Szkoła Stolarska
4	Krosno, Pojezuicka 17, tel. 84	Gimnazjum Tkackie. Państw. Wędr. Kursy Tkackie
5	Lwów, pl. Strzelecki 8, tel. 244-40	Męskie Gimnazjum Kupieckie. Szkoła Przysp. Kup. I. stop. Szk. Przysp. Kup. II. stop.
6	Lwów, Zielona 8, tel. 234-37	Żeńskie gimnazjum krawieckie. Szkoła krawiecko-bieliźniarska Szkoła Przysp. w Gospod. Rodzin. II. stop., Gimnazjum Koronk.-Hafciarskie
7	Lwów, Dwernickiego 1, tel. 212-65	Gimnazjum Kupieckie Żeńskie
8	Lwów, Snopkowska 47, tel. 204-31	Szkoła Techniczna Gimnazjum Mechaniczne Gimnazjum Elektryczne Szkoła Mistrzów Rzemiosł Budowlanych Liceum Mechaniczne. Liceum Drogowe od 1/IX. 38 Kurs „Radio". Kurs Elektromechaniczny. Kurs Kilimkarstwa.
9	Lwów, Nikorowicza 2, tel. 254-17	Liceum Administracyjne Męskie. Szkoła Przysp. Administr.-Handlowego
10	Przemyśl, Dworskiego 25, tel. 12-23	Szkoła Przysp. Kupieck. I. stop. Koeduk. Gim. Kup. i Liceum Handlowe
11	Rudnik n. S., Ułanowska, tel. 18 i 13	Szkoła Mechaniczna i Stolarska
		B. Szkoły zawodowe
1	Borysław, Wspólna 34, tel. 15-48	Koeduk. Gimn. Kupieckie
2	Borysław, Legionów 45, tel. 12-19	Gimn. Krawieckie. Szkoła Kraw.-bieliźn.
3	Drohobycz, Raniowiecka 10, tel. 72-90	Gimn. Mechaniczne. Pryw. Liceum Mechaniczne Średnia Szkoła Techniczna
4	Drohobycz, Fellnerówka 1, tel. 74-52	Koed. Gimn. Kup. im. Marsz. Piłsudskiego
5	Drohobycz, Św. Krzyża 7	Gimnazjum Krawieckie im. Orzeszkowej
6	Dynów, Mickiewicza 1	Szkoła Przysp. Kup. I. stop.
7	Handzlówka, pow. Łańcut	Szkoła Przysp. Spółdzielczego I. stop.
8	Jarosław, 3 Maja 1, tel. 143	Koeduk. Gimn. Kupieckie

LWOWSKIEGO WEDŁUG STANU Z DNIA 1 PAŹDZIERNIKA 1938 ROKU

LWOWSKIE

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
państwowe				
Skarb Państwa	m.	polski	Inż. Józef Wojnar	
„	„	„	Inż. Tadeusz Broniewski	
„	„	„	Inż. Stefan Czerpa	
„	„	„	Inż. Józef Ostaszewski	
„	k.	„	Dr Kazimierz Petyniak-Sanecki	
„	ż.	„	Czesława Dewechy	
„	„	„	Antonina Śmiglewska	
„	m.	„	Inż. Klaudiusz Filasiewicz	
„	„	„	Dr Homik Emil	
„	k.	„	Wawrzyniec Bieniek	
„	m.	„	Inż. Eugeniusz Sanojca	
prywatne				
T-wo Przyjaciół Szk. Handlowej	k.	polski	Józef Haniszewski	
T-wo Szkoły Handlowej	ż.	„	Dr Krystyna Remerowa	
T-wo Średniej Szkoły Technicznej	m.	„	Inż. Leopold Czajka	Lic. Mech. od 1. IX. 1938 r.
T-wo Szkoły Handlowej	k.	„	Ignacy Krajowski	
Związek Pracy Obyw. Kobiet.	ż.	„	Stefania Bieńkowska	
Tow. Szk. Lud.	k.	„	Wojciech Bielawski	od 1. IX. 1938 r.
Tow. Szk. Handl.	„	„	Stanisław Maryniak	
Tow. Szk. Handl.	„	„	Józef Kapuściński	

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
9	Jaworów, Małe Przed. 23	Szk. Przysp. Spółdzielczego I. stop. Szk. Przysp. Kupieckiego II. stop.
10	Lwów, pl. Strzelecki 8, tel. 244-40	Koeduk. Liceum Handlowe
11	Lwów, Franciszkańska 9, tel. 227-20	Koeduk. Gimn. Kup., Szk. Przysp. Kup. II. stop.
12	Lwów, Mikołaja 16, tel. 111-27	Liceum Spółdzielcze Szk. Przysp. Spółdzielczego I. stop. Szk. Przysp. Kupieckiego II. stop.
13	Lwów, Kurkowa 14, tel. 274-13	Gimn.Kupieckie. Szk. Przysp. Admin. - Handl. 3-klas. Koed. Szkoła Handl. (w likwidacji)
14	Lwów, Technicka 1, tel. 206-21	Liceum Spółdzielcze
15	Lwów, Kołłątaja 8, tel. 236-82	Gimn. Kupieckie. Jednoroczna Szk. Przysp. Admin.-Hadl., Koed. Szk. Przysp. Kup. I. stop.
16	Lwów, św. Teresy 28, tel. 238-86	Gimn. Mechaniczne, Szkoła Stolarska (w likw.) Szk. Rzemieślniczo-Przemysł. im. Dr. Korkisa
17	Lwów, Piekarska 9, tel. 215-65	Gimn. Krawieckie, Szk. Przysp. w Gosp. Rodz. I. stop.
18	Lwów, Leona Sapiehy 30, tel. 267-07	Gimnazjum Krawieckie. Szkoła Przysposobienia w Gosp. Rodz. I. stop.
19	Lwów, Snopkowska 95 a, tel. 201-88	Szk. Gospodarcza Żeńska., Instytut Gospodarczego Kształcenia Kobiet
20	Lwów, Długosza 17, tel. 256-49	Gimnazjum Krawieckie Żeńskie
21	Lwów, Matejki 8, tel. 256-61	Żyd. Koed. Liceum Handl. Mgr Gustawy Buchsgang
22	Lwów, Rynek 39, tel. 285-83	Szkoła Krawiecko-bieliźniarska
23	Leżajsk, Sandomierska 21	Szk. Przysp. Kup. I. stop.
24	Przemyśl, Kilińskiego 10, tel. 13-99	Szk. Przysp. Administr.-Handlowego
25	Przemyśl, Felicjanek 2, tel. 13-68	Gimnazjum Krawieckie Żeńskie Szk. Przysp. w Gosp. Rodz. I. stop. i Szk. Krawiecko-bieliźniarska
26	Przemyśl, Łukasińskiego 12, tel. 15-56	Gimn. Kraw. Żeńskie., Szk. Kraw.-Bieliźn.
27	Rawa Ruska, Władysława Górki 45	Gimnazjum Krawieckie Żeńskie
28	Rozwadów, Sobińskiego	Koeduk. Gimnazjum Kupieckie
29	Rzeszów, Hoffmanowej 3, tel. 59	Gimnazjum Kupieckie., Liceum Handlowe
30	Rzeszów, Lwowska 25, tel. 333	Gimnazjum Mechaniczne
31	Rzeszów, Hoffmanowej 3, tel. 122	Szkoła Przysp. w Gosp. Rodz. I. stop. Gimnazjum Krawieckie Żeńskie

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
Tow. „Ridna Szkoła"	k.	ruski	Stefan Kałamuniecki	od 1. IX. 1938 r.
Tow. Liceum Handlowego	„	polski	Dr Emil Biedrzycki	
Tow. Szk. Handl.	„	„	Dr Stefan Górniak	
Tow. Oświaty Zawodowej	m. k.	„	Jerzy Polański	
Tow. „Ridna Szkoła"	„	ruski	Antoni Kowałysko	Szk. Przysp. Adm.-Handl. od 1. IX. 1938 r.
Związek Rewizyjny Spółdz. Ukraińsk.	„	ruski	Dr Eliasz Wytanowicz	od 1. IX. 1938 r.
Żyd. Tow. Szkoły Handl.	„	polski	Abraham Roth	
Stow. Warszt. Rękodz. dla młodz. żydowsk.	m.	„	Inż. Grzegorz Badjan	
Tow. Warszt. Rękodz. dla dziewcząt żyd.	ż.	„	Dr Cecylia Klaftenowa	
Zgromadzenie SS. Opatrzności Bożej	„	„	S. Monika Skrzyszowska	
Tow. Gospod. Kształc. Kobiet	„	„	Inż. Halina Bierówna	od 1. IX. 1938 r.
Zgromadz. SS. Bazylianek	„	ruski	S. Irena Janowicz	
Mgr Gustawa Buchsgang	k.	polski	Wilhelm Koppel	
Spółdzielnia „Trud"	ż.	ruski	Helena Zaliźniak	
Tow. Szk. Handl.	k.	polski	Janina Olearek	
Tow. Liceum Handl.	„	„	Adam Kratochwil	od 1. IX. 1938 r.
Tow. Szk. Lud.	ż.	„	Mgr Elżbieta Patryn	
Tow. Warszt. Rękodz. dla dzieci żyd.	„	„	Dr Olga Citronówna	
Tow. Szk. Lud.	„	„	Stefania Wengerowa	
Tow. Szk. Zawod.	k.	„	Nestor Dobrzański	
Tow. Szk. Lud.	„	„	Władysław Kuszyński	Lic. Handl. od 1. IX. 1938 r.
Tow. Pryw. Szkoły Przemysł.	m.	„	Witold Blauth	
Tow. Szk. Lud.	ż.	„	Dr Janina Królińska-Kociubowa	

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
32	Sambor, Kraszewskiego 9	Koed. Gimnazjum Kupieckie
33	Sambor, Reja 10	Gimnazjum Kupieckie
34	Sambor, Reja 15, tel. 25	Gimnazjum Krawieckie Szkoła Krawiecko-bieliźniarska
35	Sanok, Kościuszki 27, tel. 115	Gimnazjum Kupieckie Koedukacyjne
36	Sokal, Kościuszki 161, tel. 62	3-klas. Koeduk. Szkoła Handlowa (w likw.) Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie
37	Żółkiew, Legionów 62	Szkoła krawiecko-bieliźniarska
38	Żółkiew, Słowackiego 2	Szkoła krawiecko-bieliźniarska
39	Stalowa Wola, tel. 9	Szkoła Mechaniczna

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa kursu
		C. Kursy zawodowe
1	Komarno	Kurs Tkactwa Lnianego
2	Lwów, Ossolińskich 12	Kurs kroju i szycia damskiego
3	Lwów, Chorążczyzny 11, tel. 253-00	Kurs bieliźniarstwa
4	Lwów, Piekarska 9, tel. 215-65	Kurs Przysp. w Gospod. Rodz.
5	Lwów, Zielona 8, tel. 234-37	Kursy gospodarcze
6	Lwów, Fredry 7, tel. 207-43	Kurs pisania na maszynach
7	Lwów, Kossaka 5	Koed. kursy handlowe
8	Lwów, Franciszkańska 9, tel. 227-20	Dwuletnie kursy handlowe dla dorosłych
9	Lwów, Staszica 8	Kurs kroju, szycia i gospodarstwa domowego
10	Lwów, Sakramentek 26, tel. 108-56	Kurs kroju, szycia i modelarstwa
11	Lwów, Kochanowskiego 15 a, tel. 253-67	Kurs kosmetyczny
12	Lwów, Słowackiego 14	Uczelnia języków nowożytnych „Lingua"
13	Lwów, Zimorowicza 3	Kurs kroju, szycia i gorseciarstwa
14	Lwów, Kopernika 42, tel. 272-18	Kurs kosmetyczny
15	Lwów, Żyżyńska 2, tel. 254-14	Męskie Ślusarsko-Monterskie Kursy Uzbrojeniowe
16	Lwów, Piekarska 9, tel. 215-65	Kursy zawodowe dla dorosłych
17	Przemyśl, Łukasińskiego 12, tel. 15-56	Jednor. Kurs kroju i szycia

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
Tow. Szk. Handlowej	k.	polski	Vacat	
Fundacja Ozjasza Gotthelfa	„	„	Ozjasz Gärtner	
Tow. Szkoły Zawodowej Żeńskiej	ż.	„	Zofia Tyrkówna	
Związek Naucz. Polsk.	k.	„	Michał Ćwięka	
Ela Freundlich	„	„	Leon Freundlich	
Tow. Ochrony dzieci i młodz. żyd.	„	„	Leonia Kaczkowa	
Tow. Szk. Lud.	ż.	„	Stefania Baczyńska	
Zakłady Południowe	m.	„	Inż. Stanisław Stokłosiński	

Właściciel kursu (Koncesjonariusz)	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika kursu
prywatne		
Zrzeszenie Wojew. Z. P. O. K.	polski	Zofia Zielińska
Awner Leiba Binder	„	Awner L. Binder
Stow. „Praca Kobiet“	„	Anna Marszałkowa
Tow. Warszt. Ręk. dla dziewcz. żyd.	„	Dr Cecylia Klaftenowa
Stow. „Służba Obywatelska“	„	Czesława Dewechy
Karolina Michalska	„	Karolina Michalska
Chaim Senensieb-Kleiner	„	Chaim Senensieb-Kleiner
Zarząd VI Okręgu Związku Strzel.	„	Władysław Kamienobrodzki
M. Pisarska	„	M. Pisarska
Ludwika Eibenschütz	„	Ludwika Eibenschütz
Jarosława Rohatyn Dobrzańska	„	Jarosława Rohatyn-Dobrzańska
Dr. Zysze Bass	„	Dr Zysze Bass
Hanusiewicz	„	Hanusiewicz
Stanisław Hawrysiewicz	„	Stanisław Hawrysiewicz
Tow. Wojskowo-Techniczne	„	Inż. Wł. Winkler
T. W. R.	„	Dr Cecylia Klaftenowa
T. W. R.	„	Dr Olga Citron

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
		D. Publiczne szkoły
1	Błażowa, Grunwaldzka 437	Publ. Szkoła Dokształc. Zawod.
2	Bóbrka, Szkolna 2	„ „ „ „
3	Borysław, Kościuszki 21, tel. 13-87	„ „ „ „ Nr 1.
4	Borysław, Mościckiego 60	„ „ „ „ Nr 2.
5	Borysław, Mościckiego 60	„ „ „ „ Nr 3. żeńska
6	Brzozów, ul. Stanisł. Białego 138	„ „ „ „
7	Chodorów, 3 Maja 20	„ „ „ „
8	Chyrów, Nikorowicza 21	„ „ „ „
9	Dobromil, Piłsudskiego 739	„ „ „ „
10	Drohobycz, Zawala 10 (im. Konarskiego)	„ „ „ „ Nr 1.
11	Drohobycz, Mickiewicza 10 (im. Mickiewicza)	„ „ „ „ Nr 2.
12	Drohobycz, Mickiewicz 30 (im. Orzeszkowej)	„ „ „ „ Nr 3. żeńska
13	Dynów	„ „ „ „
14	Felsztyn	„ „ „ „
15	Gródek Jagiell., Rynek 163	„ „ „ „
16	Iwonicz	„ „ „ „
17	Janów k. Lwowa, Wiesenberga 55	„ „ „ „
18	Jarosław, Poniatowskiego 31, tel. 98	„ „ „ „
19	Jaworów, św. Jana, tel. 3	„ „ „ „
20	Kolbuszowa, Narutowicza 1	„ „ „ „
21	Komarno, Lwowska 2	„ „ „ „
22	Korczyna, Śródmieście 34	„ „ „ „
23	Krosno, Pojezuicka 1	„ „ „ „
24	Kulików	„ „ „ „
25	Lesko, Kościuszki 5	„ „ „ „
26	Leżajsk, Grunwaldzka 4	„ „ „ „
27	Lubaczów, Rynek 32	„ „ „ „ Nr 1.
28	Lwów, Żyżyńska 2, tel. 254-14	„ „ „ „ Nr 2.
29	Lwów, Krasickich 12, tel. 283-09, im. Michalskiego	„ „ „ „ Nr 3.
30	Lwów, Bourlarda 5, tel. 262-31	„ „ „ „ Nr 4.
31	Lwów, Rutowskiego 15, im. Dulębianki	„ „ „ „ Nr 1.
32	Łańcut, Piłsudskiego 7, tel. 56	„ „ „ „

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Szkoła posiada oddziały	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi

dokształcające zawodowe

Wydział Szkolny	k.	polski	mieszane	Marian Jaszczuk	
" "	"	"	miesz. i handl.	Jan Wojtowicz	
" "	m.	"	techniczne	Jan Godowski	
" "	"	"	mieszane	Stanisław Piliński	
" "	ż.	"	"	Matylda Szymek	
" "	m.	"	"	Stanisław Kozak	
" "	k.	"	techn., miesz. i handl.	Inż. Faustyn Krahl	
" "	m.	"	mieszane	Władysław Lenart	
" "	"	"	"	Jan Silbert	
" "	"	"	techniczne	Inż. St. Szczepko	
" "	"	"	mieszane	Tomasz Dzieniewicz	
" "	ż.	"	odzieżowy	Maria Tyrkówna	
" "	m.	"	mieszane	w obsadzeniu	
" "	"	"	"	w obsadzeniu	
" "	m.	"	gosp. dom. miesz.	Stan. Tarnowiecki	
" "	m.	"	mieszane	Jan Wodziński	
" "	k.	"	mieszane	Bolesław Haas	
" "	"	"	miesz. i techn.	Inż. Edward Strohal	
" "	"	"	mieszane	Stan. Gnoiński	
" "	"	"	"	Stan. Przybyło	
" "	m.	"	"	Józef Harasymów	
" "	"	"	"	Andrzej Kozioł	
" "	k.	"	miesz. i techn.	Teodor Foltak	
" "	m.	"	mieszane	Franciszek Fischer	
" "	"	"	"	Teofil Krechowicz	
" "	"	"	"	Roman Szczupak	
" "	"	"	techniczne	Karol Lipiński	
" "	"	"	mieszane	Inż. Wład. Winkler	
" "	"	"	handlowe	Inż. Antoni Aubesbauer	
" "	ż.	"	mieszane	Dr Wład. Bartyński	
" "	m	"	"	Jadwiga Cieślowa	
" "	"	"	"	Stan. Świtniewski	

L.p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
33	Łańcut, Piłsudskiego	Publ. Szkoła Dokształc. Zawod. Nr 2. żeńska
34	Mościska, Kochanowskiego 490, tel. 20 im. Sobieskiego	" " " "
35	Nisko, Rynek 47, tel. 21	" " " "
36	Potok	" " " "
37	Przemyśl, Sobińskiego 13	" " " " Nr 2. St. Kostki
38	Przemyśl, Władycze 5	" " " " Nr 1. żeńska
39	Przeworsk, Piłsudskiego 11	" " " "
40	Rawa Ruska, Mickiewicza 26	" " " "
41	Rzeszów, Lwowska 25, tel. 333	" " " " Nr 1. Borelowskiego
42	Radymno, Mickiewicza 4	" " " "
43	Rzeszów, Hoffmanowej 3	" " " " Nr 2. im. Orzeszkowej
44	Rozwadów, Sobieskiego 254	" " " "
45	Rymanów, Szkolna 2	" " " "
46	Rudnik n/Sanem, ul. Piłsudskiego, tel. 13	" " " "
47	Sambor, Mickiewicza 1	" " " "
48	Sądowa Wisznia	" " " "
49	Sanok, Mickiewicza 9	" " " "
50	Sokal, Kościuszki 23	" " " "
51	Sokołów k. Rzeszowa, Rzeszowska 36	" " " "
52	Stary Sambor, Jagiellońska	" " " "
53	Strzyżów n. Wisłokiem, ul. Kościelna 105	" " " "
54	Tarnobrzeg, Browarniana 10	" " " "
55	Ustrzyki Dolne, pl. 3 Maja 521	" " " "
56	Winniki, Rynek 4	" " " "
57	Żółkiew, Legionów 1	" " " "

E. Prywatne szkoły

1	Lwów, ul. św. Teresy 28, tel. 238-86	Pryw. Szk. Dokształc. Zawod. im. Marka Bernszteina
2	Lwów, Gródecka 95, im. B. Hrinczenki	Pryw. Szk. Dokształc. Zawod. UTP. „Ridna Szkoła"
3	Lwów, Mochnackiego 12, tel. 291-79	Pryw. Szk. Dokształc. Zawod. UTP. „Ridna Szkoła"
4	Lwów, Piekarska 9, tel. 215-65	Pryw. Szk. Dokształc. Zawod. Two Warszt. Ręk.-Żyd.
5	Miejsce Piastowe Nr 182	Pryw. Szk. Dokształc. Zawod. Two „Powściągl. i Praca"
6	Przemyśl, Smolki 10	Pryw. Szk. Dokształc. Zawod. UTP. „Ridna Szkoła"
7	Stalowa Wola	Pryw. Szk. Dokształc. Zawodowa

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Szkoła posiada oddziały	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
Wydział Szkolny	ż.	polski	mieszane	Maria Pilchówna	
" "	k.	"	"	Władysław Münz	
" "	m.	"	"	Karol Kantor	
" "	"	"	"	Stanisław Gałązka	
" "	ż.	"	techn. i miesz.	Inż. Ludwik Garda	
" "	k.	"	mieszane	Maria Krupińska	
" "	m.	"	miesz. i handl.	Zygmunt Bauman	
" "	"	"	mieszane	Mgr Stanisław Utrat	
" "	"	"	techn. i miesz.	Witold Blauth	
" "	"	"	mieszane	Karol Janowski	
" "	ż.	"	"	Janina Bieńkowska	
" "	k.	"	"	Nestor Dobrzański	
" "	m.	"	"	Ludwik Małys	
" "	k.	"	"	Inż. Eug. Sanojca	
" "	m.	"	"	Józef Frankowski	
" "	"	"	"	Józef Węgrzyniak	
" "	"	"	miesz. i techn.	Wład. Kreowski	
" "	m.	"	mieszane	Alojzy Spaltenstein	
" "	k.	"	"	Marcin Trznadel	
" "	"	"	"	Tadeusz Mękarski	
" "	"	"	"	Wojciech Łuszcz	
" "	"	"	"	Józef Łopatyński	
" "	m.	"	"	Władysław Diduszko	
" "	"	"	"	Jan Piss	
" "	k.	"	"	Wład. Gromadzki	

dokształcające zawodowe

Samorząd Fundacji	m.	polski	techniczne	Inż. Grzegorz Badjan	
T-wo „Ridna Szkoła UTP."	"	pol. i rus.	techn. i miesz.	Inż. Sew. Pasternak	
T-wo „Ridna Szkoła UTP."	ż.	"	mieszane	Zofia Fedorczakowa	
T-wo Ręk. Warszt. Żyd.	"	polski	"	Dr Cecylia Klaftenowa	
T-wo „Powściągliwość i Praca"	m.	"	"	Henryk Borkowski	
T-wo „Ridna Szkoła UTP."	"	pol. i rus.	"	Michał Bessarab	
Zakłady Południowe	"	polski	miesz. i techn.	Inż. Tad. Stokłosiński	

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły
		F. Szkoły rolnicze
1	Gródek Jagielloński	Szkoła Rolnicza
2	Miłocin, pow. Rzeszów	Gimnazjum Rolnicze
3	Rzeszów	Szkoła Mleczarska
4	Suchodół, pow. Krosno	Szkoła Rolnicza
5	Wulka Kapitańska	Szkoła Ogrodnicza
		G. Szkoły rolnicze
1	Albigowa, pow. Łańcut	Publ. Szk. Przysp. Gosp. Wiejsk.
2	Mokrzyszów, pow. Tarnobrzeg	Publ. Szk. Przysp. Gosp. Wiejsk.
		H. Szkoły rolnicze
1	Korczyna, pow. Krosno	Pryw. Szk. Przysp. Gosp. Wiejsk.
2	Pohorce, pow. Rudki	Pryw. Szk. Przysp. Gosp. Wiejsk.
3	Przemyśl, pow. Rudki	Pryw. Szk. Przysp. Gosp. Wiejsk.

WOJEWÓDZTWO

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
		A. Szkoły zawodowe
1	Kołomyja, Grottgera 3, tel. 180	Gimnazjum Stolarskie Szkoła Ciesielska
2	Stanisławów, Pierackiego 55, tel. 3-44	4-letnia Koeduk. Szkoła Handlowa (w likwidacji) Koeduk. Gimnazjum Kupieckie
3	Stanisławów, Kilińskiego 28, tel. 543	Gimnazjum Stolarskie
4	Stryj, Iwaszkiewicza 62, tel. 153	Szkoła Tkacka (w likwidacji)
		B. Szkoły zawodowe
1	Dolina	K. Szk. Przysp. Kup. I. st.
2	Halicz, Sądowa 27	Szkoła Przysp. Kup. I. st.
3	Horodenka	Szkoła Krawiecko-bieliźn.

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Nazwisko dyrektora
państwowe			
Skarb Państwa	m.	polski	Inż. Kazimierz Odyniecki
Skarb Państwa	"	"	Inż. Władysław Rzepecki
Skarb Państwa	"	"	Inż. Jan Cesul
Skarb Państwa	"	"	Inż. Jan Masior
Skarb Państwa	"	"	Wacław Wrzak
samorządowe			
Wydział Powiatowy w Łańcucie	ż.	polski	Stefania Żurawska
Wydział Powiatowy w Tarnobrzegu	m.	"	Inż. Jerzy Weiss
prywatne			
S. S. Służ. Najśw. Serca Jezusowego	ż.	polski	S. Henryka Panufnik
Tow. Gosp. Wykszt. Kobiet	"	"	Zofia Strawińska
S. S. Służ. Najśw. Serca Jezusowego	"	"	S. Leonia Sadaj

STANISŁAWOWSKIE

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	k. m. ż.	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
państwowe				
Skarb Państwa	m.	polski	Inż. St. Klimaszewski	
"	k.	"	Tadeusz Rotter	
"	m.	"	Inż. Romuald Dobrowolski	
"	"	"	Mikołaj Wdowiak	
prywatne				
T. S. H.	k.	polski	Antoni Masełko	
T. S. H.	k.	"	Stanisław Frühauf	od 1. IX. 1938 r.
„Wuzet“	ż.	"	Lidachiwarowa	

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
4	Kołomyja, ul. Majora Gniadego 55	Szkoła Przysp. w Gosp. Rodz. I. st.
5	Kołomyja, Al. Wolności 30, tel. 253	Szkoła Krawiecko-Bieliźniarska
6	Kołomyja, Mickiewicza 8	Jednoroczna Szkoła Przysp. Kup. I. stopnia Jednoroczna Szkoła Przysp. Admin.-Handlowego
7	Stanisławów, Pierackiego 55, tel. 473	Koeduk. Gimnazjum Kupieckie
8	Stanisławów, Pierackiego 55, tel. 344	Szkoła Krawiecko-Bieliźniarska Szkoła Przysposob. w Gosp. Rodz. I. st. Gimnazjum Krawieckie
9	Stanisławów, Belwederska 44	Gimnazjum Krawieckie Gimnazjum Bieliźniarskie
10	Stanisławów, Batorego 11 a	Szkoła Mechaniczna Męska
11	Stanisławów, Pierackiego 82	Gimnazjum Kupieckie
12	Stryj, Misińskiego 6	Koed. Gimnazjum Kupieckie
13	Stryj, Hołówki 24	Liceum Handlowe
14	Stryj, pl. Smolki 15, tel. 192	Męska Szkoła Mechaniczna
15	Stryj, Kochanowskiego 8	Szkoła Zawodowa Żeńska. Gimnazjum Krawieckie

C. Prywatne kursy

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa kursu
1	Kołomyja, Al. Wolności 30, tel. 253	Kurs Koeduk. Roczny Handlowy
2	Stanisławów, ul. Meiselesa 2	Kurs Pisania na Maszynach
3	Stryj, ul. Słowackiego 12	Koeduk. Kurs Handlowy

D. Publiczne szkoły

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
1	Bitków, Kopalnia	Publ. Szkoła Dokształc. Zawodowa
2	Bolechów, ul. Czackiego 3 a	„ „ „ „
3	Bursztyn, Mickiewicza 7, tel. 13	„ „ „ „
4	Dolina, Aleja Piłsudskiego 9	„ „ „ „
5	Horodenka, Jagiellońska 19	„ „ „ „

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
„Wuzet"	ż.	polski	Debora Rottenstreich	
Zw. Pracy Obyw. Kobiet	„	„	Mgr Verena Pollo	
Tow. Szk. Handl.	k.	„	Tadeusz Rotter	
Tow. Szk. Handl.	„	„	Wł. Szczerbiński	
Tow. Szkoły Przemysłowej	ż.	„	Eug. Trembałowiczowa	
Tow. Wykszt. Zawod. wśród Żydów	ż.	„	Henryka Kormanowa	
Związek „Wuzet"	m.	„	Inż. Mojżesz Milstein	
Ukr. Tow. Pedag. „Ridna Szkoła"	k.	ruski	W. Hłuszko	od 1. IX. 1938 r.
Tow. Szk. Handl.	k.	polski	Edward Liberda	
Franciszek Świderski	k.	„	Fr. Świderski	
Tow. Warszt. Rękodz. dla młodz. żyd.	m.	„	Inż. Bern. Neustein	
Zw. Pracy Obyw. Kobiet	ż.	„	Leokadia Rzepecka	

Właściciel kursu (Koncesjonariusz)	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika kursu
zawodowe		
Tow. Szk. Handl.	polski	Wł. Szczerbiński
B. Kohn	„	Beniamin Kohn
Michał Berlas	„	M. Berlas

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Szkoła posiada oddziały	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
dokształcające zawodowe					
Wydział Szkolny	m.	polski	mieszane	Michał Zawadowski	
„ „	k.	„	„	Józef Banach	
„ „	m.	„	„	Henryk Zdunek	
„ „	m.	„	„	Marian Łanowski	
„ „	m.	„	„	Józef Rostkowski	

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa kursu
6	Kałusz, Antoniego Małeckiego 8, tel. 68	Publ. Szkoła Dokształc. Zawodowa
7	Kołomyja, Grottgera 3, tel. 180	„ „ „ „ Nr 1.
8	Kołomyja, Mickiewicza 8, im. Sienkiewicza	„ „ „ „ Nr 2.
9	Kosów Huculski, Szkolna 1	„ „ „ „
10	Kuty, Śniatyńska 4	„ „ „ „
11	Mikołajów n/D., Rynek 17	„ „ „ „
12	Nadwórna, Orlicz-Dreszera 11, im. Staszica	„ „ „ „
13	Rohatyn, Mickiewicza 12	„ „ „ „
14	Skole, Szkolna 9, tel. 19	„ „ „ „
15	Śniatyn, Piłsudskiego	„ „ „ „
16	Stanisławów, Kilińskiego 23, tel. 543	„ „ „ „ Nr 1.
17	Stanisławów, pl. Mickiewicza 3, tel 744	„ „ „ „ Nr 2. im. Mickiewicza
18	Stanisławów, Sedelmajerowska 15	„ „ „ „ Nr 3. handlowa
19	Stanisławów, 3 Maja 16	„ „ „ „ Nr 4. żeńska
20	Stryj, pl. Kilińskiego 1	„ „ „ „
21	Tłumacz, Legionów 20	„ „ „ „
22	Turka n. Stryjem, Kościuszki 17	„ „ „ „
23	Tyśmienica, ul. Piłsudskiego	„ „ „ „
24	Delatyn	„ „ „ „

E. Prywatne szkoły

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa kursu
1	Drohowyże, poczta Mikołajów n. Dn., Zakład Fundacji hr. St. Skarbka	Pryw. Szk. Dokszt. Zaw. Fundacji hr. St. Skarbka
2	Stanisławów, 3 Maja 18, im. B. Hrinczenki	Pryw. Szkoła Dokształc. Zawodowa U. T. P.

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły

F. Szkoły rolnicze

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły
1	Bereżnica, pow. Stryj	Państw. Szkoła Rolnicza
2	Czernica, pow. Żydaczów, p. i st. kol. Piaseczna	Państw. Liceum Rolnicze
3	Horodenka	Państw. Szkoła Rolnicza
4	Żabie	Państw. Szkoła Przysp. Roln.

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Szkoła posiada oddziały	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
Wydział Szkolny	k.	polski	miesz. i techn.	Jan Sytnik	
" "	m.	"	mieszane	Inż. St. Klimaszewski	
" "	ż.	"	"	Mgr Verena Pollo	
" "	k.	"	"	Bronisław Bednarski	
" "	m.	"	"	Leopold Migocki	
" "	k.	"	"	Teodor Wajda	
" "	m.	"	"	Józef Żelisko	
" "	k.	"	"	Jan Kowal	
" "	k.	"	"	Stanisław Wolski	
" "	m.	"	techniczne	Józef Aftarczuk	
" "	m.	"	mieszane	Inż. Lachowski	
" "	m.	"	handlowe	Teodor Pilawski	
" "	m.	"	mieszane	Emil Stanoszek	
" "	ż.	"	techn. i miesz.	Maria Hubertówna	
" "	k.	"	mieszane	Jakub Garbacki	
" "	m.	"	"	Michał Dębiec	
" "	k.	"	"	Prokop Szeremeta	
" "	m.	"	"	Michał Ziomek	
" "	m.	"	"	Vacat	

dokształcające zawodowe

Fundacja hr. St. Skarbka	m.	polski	mieszane	Józef Michałowicz	
Koło Tow. „Ridna Szkoła"	m.	pol. i rus.	mieszane	Mgr Roman Sawicki	

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Nazwisko dyrektora
państwowe			
Skarb Państwa	m.	polski	p. o. kier. Teofil Chomicki
Skarb Państwa	m.	ruski	Inż. Michał Cholewczuk
Skarb Państwa	m.	"	Inż. Tadeusz Schulc-Krzyżanowski
Skarb Państwa	m.	polski	Inż. Michał Pazdanowski

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły
		G. Szkoły rolnicze
1	Kałusz	Pryw. Szkoła Przysp. Gosp. Wiejsk.
2	Miłowanie, pow. Tłumacz	Pryw. Szkoła Przysp. Roln.
3	Stryj	Pryw. Roczne Kursy Mleczarskie

WOJEWÓDZTWO

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
		A. Państwowe szkoły
1	Kamionka Str., Sienkiewicza 3, tel. 3	Szkoła Mechaniczna i Stolarska
2	Tarnopol, Niemcewicza 21, tel. 206	Gimnazjum Mechaniczne
		B. Prywatne szkoły
1	Brody, Wały Wolności 6, tel. 41	Gimnazjum Kupieckie
2	Brzeżany, Tarnopolska 46, tel. 69	Szkoła Stolarska TSZ., Kurs Koszykarski
3	Brzeżany, ul. Mickiewicza 28, tel. 100	Koeduk. Gimnazjum Kupieckie
4	Czortków, Sowińskiego	3-klas. Koed. Szkoła Handlowa
5	Czortków, Kolejowa 42, tel. 186	Koeduk. Gimnazjum Kupieckie
6	Jazłowiec, tel. 2	Seminarium Gospodarcze. Liceum Gosp. Wiejskiego
7	Lackie Małe	Szk. Przysp. Kraw.-Bieliźn. i Szkoła Przysp. w Gospod. Rodzin. I. st.
8	Tarnopol, Kościuszki, tel. 344	Gimnazjum Krawieckie
9	Tarnopol, Mickiewicz 6	Szkoła Przysp. Kupieckiego
10	Tarnopol, Kaczały 4, tel. 253	Koeduk. Gimnazjum Kupieckie
11	Trembowla, ul. Zofii Chrzanowskiej	Szkoła przysposob. Kupieckiego I. st.
12	Złoczów, Tarnopolska 7, tel. 40	Koeduk. Gimnazjum Kupieckie

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa kursu
		C. Kursy zawodowe
1	Tarnopol, Niemcewicza 31, tel. 206	Kursy Zawodowe dla Przem. Metalowego i obsługi maszyn

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Nazwisko dyrektora
prywatne			
Tow. Gospodarczego Wykszt. Kobiet	ż.	polski	Eleonora Garapich
Tow. „Proświta“	m.	ruski	Michał Panaszij
Tow. „Masłosojusz“	„	„	Inż. Mikołaj Chomyszyn

TARNOPOLSKIE

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
zawodowe				
Skarb Państwa	m.	polski	Inż. Ludwik Rąpała	
„	„	„	Inż. Jarosław Lipa	
zawodowe				
Deodat Loewin	k.	polski	Zdzisław Judycki	
Tow. Szk. Zaw.	m.	„	Inż. Mikołaj Mojzesowicz	
Tow. Szk. Handl.	k.	„	Dr Ludwik Wewiórski	
Gusta Buchsgang	„	„	Vacat	
T. S. L.	„	„	Józef Niziołek	
Zgromadz. Niep. P. N. M. P.	ż.	„	S. Noiszewska	
SS. Opatrz. Bożej	„	„	S. Filewicz	od 1. IX. 1938 r.
T. S. L.	„	„	Mgr Mieczysława Eppler	
Lwowskie Tow. Rolnicze		„	Tadeusz Wojtowicz	
T. S. L.	k.	„	Władysław Ziobro	
T. S. L.	„	„	Edmund Gibczyński	
Zw. Pracy Obyw. Kobiet	„	„	Tadeusz Gorączko	

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	Język naucz.	Imię i nazwisko kierownika kursu
prywatne		
Tow. Popierania Szk. i Kursów Zawodowych	polski	Inż. Jarosław Lipa

L. p.	Miejscowość, ulica, Nr domu, Nr telefonu	Nazwa szkoły
		D. Państwowe szkoły
1	Brody, Podzamcze 1	Publ. Szkoła Dokształc. Zawodowa
2	Brzeżany, Tarnopolska 46, tel. 69	" " " "
3	Buczacz, Potockiego (boczna)	" " " " im. Mickiewicza
4	Czortków, Sobieskiego 9, tel. 25	" " " "
5	Kamionka Strum., Sienkiewicza 3, tel. 3	" " " "
6	Monasterzyska	" " " "
7	Podhajce	" " " "
8	Przemyślany, pl. Dominikański 1	" " " "
9	Tarnopol, Niemcewicza 31, tel. 206	" " " "
10	Trembowla, ul. Sobieskiego	" " " "
11	Zborów, Bożnicza 20, tel. 17	" " " "
12	Złoczów, Daniłowiczów 4	" " " "
		E. Prywatne Szkoły
1	Tarnopol, Kaczały 13	Pryw. Szkoła Dokształcająca Zawodowa U. T. PP. im. B. Hrinczenki

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły
		F. Państwowe Szkoły
1	Zaleszczyki	Państwowe jednor. Kursy Praktyki Ogrodniczej
		G. Samorządowe Szkoły
1	Olesko, pow. Złoczów	Publ. Szkoła Przysposob. Gospodyń Wiejskich
		H. Prywatne Szkoły
1	Szybalin, pow. Brzeżany	Pryw. Szk. Przysp. Gospod. Wiejskich
2	Witków	Pryw. Szk. Przysp. Gospod. Wiejskich

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Szkoła posiada oddziały	Imię i nazwisko kierownika szkoły	Uwagi
Dokształcające-Zawodowe					
Wydział Szkolny	m.	polski	mieszane	Leon Witwicki	
" "	k.	"	"	Inż. M. Mojzesowicz	
" "	k.	"	"	Mgr Jan Padlowski	
" "	k.	"	"	Mgr B. Potykiewicz	
" "	m.	"	"	Inż. Ludwik Rąpała	
" "	m	"	"	Stanisław Józefczuk	
" "	m.	"	"	Szymon Teselski	
" "	k.	"	tech. handl. i miesz.	Franciszek Szatkowski	
" "	k.	"	mieszane	Inż. Jarosław Lipa	
" "	k.	"	"	Leon Obmiński	w organizacji
" "	m.	"	"	Paweł Tomaszewski	
" "	m.	"	"	Jakub Buczyński	
Dokształcające-Zawodowe					
Tow. „Ridna Szkoła"	m.	pol. i ukr.	mieszane	Paweł Diakiw	

Właściciel szkoły (Koncesjonariusz)	m. ż. k.	Język naucz.	Nazwisko Dyrektora
rolnicze			
Skarb Państwa	k.	polski	Inż. Stanisław Strzelec
rolnicze			
Wydział Powiatowy w Złoczowie	ż.	polski	Inż. Jadwiga Niezabitowska
rolnicze			
Michał Waśków	k.	ruski	Michał Waśków
Tow. Gospodarczego Wykształcenia Kobiet	ż.	polski	Janina Skolimowska

4.

PRZEKAZYWANIE WARTOŚCI KAPITAŁOWYCH PAŃSTWOWEMU ZAKŁADOWI EMERYTALNEMU

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
Warszawa
Dnia 7 października 1938 r.
Nr BP-15232/38.

Ministerstwo Skarbu w piśmie z dnia 12 kwietnia 1938 r. L. D. III. 1559/3/38 wyjaśniło, że Państwowy Zakład Emerytalny w przypadku reaktywowania funkcjonariusza państwowego, za którego przekazano Zakładowi sumy, o których mowa w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 1934 r. o przepisach finansowych dla Państwowego Zakładu Emerytalnego (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 277), jest obowiązany zwrócić Skarbowi Państwa obliczoną na datę reaktywacji różnicę między wartością kapitałową emerytury i związanych z nią ekspektatyw a rezerwą techniczną, jaką Zakład winien posiadać dla danego funkcjonariusza w Funduszu A. Jeżeli zwrot następuje w tym samym okresie budżetowym, w którym uiszczono za danego funkcjonariusza wartości kapitałowe, kwoty podlegające zwrotowi winny być przekazane na wznowienie kredytów tej części budżetu, z której zostały wypłacone, natomiast jeżeli zwrot następuje w innych okresach budżetowych, kwoty zwracane winny być zarachowane na dochód budżetu Ministerstwa Skarbu, dział 5 § 11 „Różne dochody".

Podając powyższe Ministerstwo prosi o niezwłoczne informowanie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o każdorazowym reaktywowaniu funkcjonariusza, do którego miały zastosowanie postanowienia wymienionego § 8.

W piśmie należy podać stanowisko jakie zajmował funkcjonariusz przed zmianą powodującą przekazanie Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu sumy wynikającej z przepisu § 8 oraz stanowisko po reaktywacji, co da możność Ministerstwu ustalenia właściwego działu i paragrafu, na jaki winna być wpłacona kwota przez Zakład Emerytalny.

Dyrektor Biura Personalnego
W. Przybyłowicz

5.

Z DZIENNIKA USTAW

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 1938, zawiera między innymi:

w nr 84 z dn. 31 października 1938: rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dn. 12 października 1938 wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o uznaniu żubra za gatunek chroniony na całym obszarze Państwa.

w nr 87 z dn. 16 listopada 1938: dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 listopada 1938 o zjednoczeniu z Rzecząpospolitą Polską ziem odzyskanych w listopadzie 1938 i o rozciągnięciu na te ziemie mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych.

w nr 89 z dn. 22 listopada 1938: dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 21 listopada 1938 o prawie prasowym. Art. 1. prawa brzmi: „Granicą wolności prasy jest dobro powszechne". Art. 2. postanawia, że „drukiem jest każdy wytwór graficzny, odbity sposobem machanicznym lub środkami chemicznymi i przeznaczony do rozpowszechniania. Czasopismem jest druk, który nie tworzy zamkniętej całości i ukazuje się przynajmniej raz na trzy miesiące, choćby w nierównych odstępach czasu, pod tym samym tytułem, w numerach bieżących. Książką jest druk objętości najmniej 32 stron, nie będący czasopismem". — Prawo prasowe obejmuje 75 artykułów, ujętych w 11 rozdziałów.

w nr 93 z dn. 1 grudnia: dekret Prezydenta

Rzeczypospolitej z dnia 23 listopada 1938 o warunkach mianowania oficerów w stopniach honorowych. Według art. 2 dekretu „Obywatele Państwa Polskiego mogą być mianowani oficerami w stopniach honorowych za wybitne zasługi położone w czasie pokoju lub w czasie wojny mające podstawowe znaczenie dla rozwoju Sił Zbrojnych, obrony Państwa lub zakończenia działań wojennych". Według art. 4, p. 2. „Mianowany oficerem w stopniu honorowym ma prawo wyłącznie do tytułu składającego się z nazwy stopnia i wyrazów: „w stopniu honorowym" oraz „przepisowego munduru wojskowego i uzbrojenia".

6.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Dzera Bazyli, p. o. kierownika szkoły powszechnej III stop. w Potoku, zmarł dnia 9 października 1938 r. w Krośnie.

7.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorium O. S. Lw.

Minister W. R. i O. P. mianował z dniem 1 września 1938 Horwatha Edwarda, pozostającego w stanie spoczynku wizytatora szkół Kuratorium O. S. Lw., wizytatorem szkół tegoż Kuratorium. (Nr B. P. 20081/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Minister W. R. i O. P. mianował z dn. 1 grudnia 1938:

= Lehnerta Seweryna, radcę p. o. naczelnika Wydziału Kuratorium O. S. L. we Lwowie, naczelnikiem Wydziału tegoż Kuratorium. (Nr B. P. 16064/38 z dn. 19 listopada 1938).

= Dworskiego Stanisława, prowizorycznego inspektora szkolnego we Lwowie p. o. wizytatora szkół w Kuratorium O. S. Lw. we Lwowie, wizytatorem szkół w tymże Kuratorium. (Nr BP.-20563/38 z dn. 19 listopada 1938).

Kurator O. S. Lw. udzielił Jurkowskiej Ludmile, naucz. Państw. Szkoły Zawodowej Żeń. we Lwowie zniżki godzin na przeciąg roku szk. 1938/39 celem umożliwienia hospitowania szkół zawodowych żeń., szkół handlowych żeń. i koed., oraz rolniczych żeń. odnośnie p. w. i w. f. (Nr B. P. 44475/38 z dn. 19 X 1938).

Inspektorzy

Minister W. R. i O. P. mianował z dn. 1 grudnia 1938 Bąkowskiego Antoniego Jana, podinspektora p. o. inspektora szkolnego na obwód szkolny turczański w Turce, inspektorem szkolnym na tenże obwód. (Nr B.P-25292/38 z dn. 29 listopada 1938).

Szkoły powszechne

Przeniesieni: Gajdanowa Stefania, nauczycielka p. o. kierowniczki publ. szkoły powsz. w Przysłupiu, na stanowisko nauczycielki w ściślejszym znaczeniu do publ. szkoły powszechnej w Zawoju.

Przeniesieni w stan spoczynku: Kisielewicz Ludwik, kierownik publ. szkoły powsz. I stop. w Ulnówku pow. Sokal. — Mirowicz Ignacy, kierownik publ. szkoły powsz. I stop. w Dubie pow. Dolina.

Szkoły zawodowe

Przeniesieni: Inż. Schreiter Julian, dyrektor Państw. Szkoły Przemysłu Żelaznego w Sułkowicach z urzędu na stanowisko nauczyciela do Państw. Szkoły Technicznej we Lwowie (Nr B. P.-25561/38 z dn. 29 listopada 1938).

Pamiętajmy o Towarzystwie

Popierania Budowy Publicznych

Szkół Powszechnych !!!

8.

KONKURSY

na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych

L. porz.	Miejscowość	Powiat	Stopień organizacyjny	Charakter	Język nauczania	Do użytku kierownika		Uwaga
			S z k o ł y			mieszkanie	grunt	
1	Koniuchy	Brzeżany	III	koedukacyjna	polski i ruski	3 izby	185 a (jako ogród szkol.)	wymagany W. K. N.
2	Bobrówka	Jarosław	I	koedukacyjna	polski i ruski	3 izby	$^{1}/_{8}$ mg.	
3	Czelatyce	„	I	„	polski	2 izby	1.200 s^2	Konkurs drugi
4	Dąbrowica	„	I	„	polski i ruski	„	$17^{1}/_{2}$ mg.	dodat. siłę naucz.
5	Dobkowice	„	I	„	polski	„	1.200 s^2	Konkurs drugi
6	Koszyce	„	I	„	„	3 izby	—	
7	Kramanówka	„	II	„	„	3 izby	1 mg.	Konkurs czwarty
8	Piskorowice Chałupki	„	I	„	polski i ruski	3 izby	—	
9	Rozboń Długi	„	I	„	polski	2 izby	—	Konkurs trzeci
10	Rożniatów	„	I	„	„	3 izby	$^{3}/_{4}$ mg.	Konkurs drugi
11	Surmanówka	„	I	„	polski i ruski	3 izby	1 mg.	
12	Wola Buchowska	„	I	„	polski	3 izby	$1^{1}/_{2}$ mg.	Konkurs trzeci
13	Wola Rokietnicka	„	I	„	„	3 izby	800 s^2	
14	Wola Rożwieniecka	„	I	„	„	3 izby	1 mg. 1200 s^2	
15	Budy Łanieckie	Łańcut	I	„	polski	3 izby	2 mg.	
16	Dąbrówki	„	I	„	polski	3 izby	$2^{1}/_{2}$ mg.	Konkurs drugi
17	Grodzisko Dolne Nr. 2	„	I	„	„	2 izby	—	Konkurs drugi
18	Przychojec	„	I	„	polski	3 izby	4.000 m^2	
19	Rakszawa Nr. 2	„	II	„	„	3 izby	$^{1}/_{4}$ mg	
20	Rakszawa Nr. 3	„	II	„	polski	—	—	
21	Ruda	„	I	„	polski	—	—	
22	Sonina	„	III	„	polski	3 izby	—	Konkurs drugi pierw. mają kand. z W. K. N.
23	Węgliska	„	I	„	„	3 izby	1 mg.	
24	Wólka Niedźwiecka	„	III	„	„	2 izby	$2^{3}/_{4}$ mg	Pierw. mają kandydaci z W. K. N.
25	Chałupki	Przeworsk	I	„	„	3 izby	$^{1}/_{2}$ mg.	
26	Gorzyce	„	II	„	„	3 izby	2 mg.	Konkurs drugi
27	Siemiów	„	II	„	„	3 izby	$^{1}/_{2}$ mg.	
28	Tarnawka	„	III	„	„	3 izby	2 mg.	Konkurs drugi pierwsz. z W. K. N.
29	Ujerna	„	I	„	„	3 izby	200 s^2	Konkurs drugi
30	Uriejowice	„	III	„	„	3 izby	1 mg. 250 s^2	Pierwszeńst. mają kandyd. z W. K. N.
31	Kulczyce Szlacheckie	Sambor	III	„	polski i ruski	budowa szkoły w toku	ogród szk. 10 mg	wymagany W. K. N.
32	Podwołoczyska	Skałat	III	żeńska	„	—	—	Pierwsz. mają kand. z W. K. N.
33	Chodaczków Wielki	Tarnopol	III	koedukacyjna	„	4 izby	12 a	
34	Denysów	„	II	„	„	3 izby	$3^{1}/_{2}$ a	

Podania o powyższe stanowiska należy składać drogą służbową na ręce właściwych Inspektorów Szkolnych w terminie 6 tygodniowym od daty ogłoszenia.

9.

KOMUNIKATY URZĘDOWE

Ulgi kolejowe uczniów

„Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych" z dn. 14 listopada 1938 r. Nr 53 zawiera imienny wykaz szkół, których uczniom przysługują ulgi taryfowe w roku szkolnym 1938/39. Szkoły niewymienione w powyższym wykazie nie są uprawnione do wystawiania legitymacyj szkolnych przepisanego wzoru, uprawniających do ulg kolejowych uczniowskich. (Min. W. R. i O. P. Nr I Praw. 2540/100/38 z dnia 21 listopada 1938 r.).

Ubezpieczenie młodzieży szkolnej

Kuratorium O. S. L. przypomina pisma okólne K. O. S. L. z dnia 14 października 1936 r. Nr O-21434/36 [1]) z dn. 31 marca 1937 Nr O-5760/37 i w związku z nimi nadmienia, że Ministerstwo W. R. O. P. pismem z dnia 1 kwietnia 1935 r. Nr I W. P. 349/ex 1935 przyjęło do wiadomości akcję Komitetu „Osiedli" ubezpieczania od wypadku młodzieży szkolnej, które uważa za celowe i pożądane tak ze względu na prawidłowe leczenie urazów spowodowanych wypadkami w szkole jakoteż ze względu na zabezpieczenie rodziców uczniów przed ewentualnymi wydatkami. Ubezpieczenia szkolne mogą być tylko dobrowolne. (Nr O-28742/38 z dnia 22 listopada 1938).

Wymagania przy egzaminie wstępnym na studia w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie

Dyrekcja Państwowego Instytutu Nauczycielskiego podaje następujące informacje dla osób chcących przygotować się do egzaminu wstępnego na studia w Państwowym Instytucie Nauczycielskim.

1) O przyjęcie do Instytutu w r. 1938 mogą ubiegać się kierownicy(czki) i nauczyciele(ki) publicznych szkół powszechnych lub szkół ćwiczeń, którzy:

a) najpóźniej przed 3-ma laty tj. w r. 1935 ukończyli względnie zdali egzamin z Wyższego Kursu Nauczycielskiego lub posiadają ukończone przed tym czasem inne analogiczne, uznane przez Władze szkolne studia,

b) mają dodatnią ocenę pracy zawodowej,

c) wykazują szczególne uzdolnienia i zamiłowania w dziedzinie zagadnień związanych z pracą szkolną.

Przeprowadzone w tym dziale badania i obserwacje dzieci, ujęte w przejrzyste, czytelnie napisane sprawozdanie względnie opracowanie, należy załączyć do podania o przyjęcie.

2) Zakres wymagań od kandydata do Instytutu obejmuje:

A) wiadomości, jakie powinien posiadać absolwent Wyższego Kursu Nauczycielskiego z psychologii, pedagogiki, higieny wraz z nauką o człowieku w oparciu o obowiązkową i dokładnie opanowaną lekturę następujących dzieł:

1) Stefan Baley: Zarys psychologii w związku z rozwojem psychiki dziecka;

2) Jan Bogdanowicz: Zarys rozwoju fizycznego dziecka;

3) Zygmunt Mysłakowski: Pedagogika ogólna;

4) Bohdan Nawroczyński: Zasady nauczania;

5) Stanisław Kot: Zarys dziejów wychowania, jako funkcji społecznej;

6) Stanisław Łempicki: Polskie tradycje wychowawcze.

Poza wyżej podaną lekturą, która stanowi zasadnicze przygotowanie kandydata, obowiązuje przepracowanie jednego dzieła dodatkowego, dowolnie wybranego z podanych poniżej:

1) Dawid J. Wł.: Inteligencja, wola i zdolność do pracy;

2) Karpowicz St.: Wybór pism;

3) Dewey J.: Szkoła i społeczeństwo; Szkoła i dziecko;

4) Claparède Ed.: Wychowanie funkcjonalne;

5) Czerwiński St.: O nowy ideał wychowania;

6) Suchodolski B.: Kultura i osobowość;

7) Kerschensteiner G.: Pojęcie szkoły pracy;

8) Piaget J.: Mowa i myślenie u dziecka; Jak sobie dziecko świat przedstawia;

9) Szuman St. — Skowron St.: Organizm a życie psychiczne; Hormony w psychofizycznym rozwoju człowieka;

10) Znaniecki H.: Socjologia Wychowania.

B) znajomość ustawy o ustroju szkolnictwa z r. 1932, statutu i programów szkoły powszechnej, oraz orientowanie się w dozwolonych dla szkół powszechnych podręcznikach i książkach do lektury dla uczniów szkoły powszechnej,

C) znajomość jednego z języków obcych: (francuski, niemiecki, angielski) w stopniu umożliwiającym korzystanie z lektury naukowej w danym języku.

---

[1]) Zob. Dziennik Urzędowy K. O. S. L. r. 1936, str. 796.

Metoda przygotowania się:

W przepracowaniu wymienionej lektury obowiązkowej i dodatkowego dzieła wybranego nie chodzi o pamięciowe opanowanie całości książki, lecz o syntetyczne ujęcie opracowanego przez autora tematu — i umiejętność zreferowania tego tematu — względnie pewnych zagadnień w temacie rozwiniętych.

Z lektury obowiązkowej — otrzymuje się przy kolokwium omówienie którekolwiek z zagadnień opracowanych w jednej z wymienionych książek. — Książka wybrana przez kandydata może być przedmiotem dokładniejszej analizy w czasie kolokwium.

Zagadnienie rozwoju fizycznego dziecka ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju systemu nerwowego oraz hygieny życia i pracy dziecka, jest zawsze przedmiotem egzaminu wstępnego.

W podaniu o dopuszczenie do egzaminu wstępnego, które składa się w marcu — na podstawie ogłoszonego przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego konkursu — należy zaznaczyć, że wymagania podane w tym komunikacie są kandydatowi znane i że zostały uwzględnione przy przygotowaniu się do egzaminu. (Nr m dz. II P-2206/37).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Dr MIECZYSŁAW ZIEMNOWICZ

10.

Doroczne konferencje dyrektorów

Prace Wydziału Szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli określają normalnie przepisy organizacyjne i potrzeby, które wyłania życie szkolne. Ale ograniczanie się tylko do tych utartych, niemal tradycjonalnych motywów działania sprowadziłoby szybko skostnienie form pracy, wyjałowiłoby myśl i w konsekwencji oddaliłoby magistraturę szkolną od życia. Nie można kierować, tworzyć linii, gdy się ulega tylko narzucanym przez życie potrzebom. Bierność nosi w sobie zawsze zarodki martwoty. Szkoła nie znosi wprawdzie na ogół — tak najczęściej twierdzimy — eksperymentowania, ale jest funkcją potrzeb społecznych i musi im służyć! Szkoła będzie tym lepiej służyć społeczeństwu i państwu, im głębiej i trafniej będzie ujmować i rozumieć potrzeby życia, im będzie wrażliwsza na puls życia i kierunki jego rozwoju. Dlatego analizowanie sytuacji społecznej, zastanawianie się nad środkami, którymi szkoła dysponuje, jest koniecznością.

Takie jest założenie dorocznych konferencji dyrektorów szkół państwowych i prywatnych Okręgu Szkolnego. Na nich muszą właściwi twórcy życia szkolnego, bo takimi są w istocie dyrektorzy i przełożone szkół, uświadomić sobie, jakie ich zadania czekają, i jakimi środkami szkoła dysponuje. Ale obok nastawienia na przyszłość, trzeba również — zdać sprawę z osiągniętych zamierzeń, z trudności, które w pracy się nasuwały w roku ubiegłym i z tych doświadczeń wysnuć wnioski. Program konferencji narzuca się niemal sam i obejmuje sprawy zarówno organizacyjne, jak i ideowe. Której z tych spraw oddać pierwszeństwo, decyduje właściwie życie. Przez szereg ostatnich lat zajmowały szczególniej sprawy organizacyjne; wprowadzanie w życie nowej ustawy o ustroju szkolnictwa z 1932 r., tworzenie i realizowanie nowych programów naukowych zmuszały władze szkolne, dyrektorów szkół i nauczycieli do pracy nad organizacją życia szkolnego i nauki. Gdy główny zrąb tych prac został dokonany, gdy nowy ustrój szkolny przezwyciężył przesądy i nawyki i stał się rzeczywistością, gdy programy, przynajmniej gimnazjalne, przeszły ogniową próbę i zarysowały się w pracy szkolnej wyraźniej, trzeba było znowu zaakcentować silniej stronę ideową pracy szkolnej, zastanowić się nad rolą szkoły w życiu społecznym i przestudiować środki, przy pomocy których mamy realizować cele wychowawcze.

Dlatego też zarówno na konferencjach roku zeszłego, jak i w tym roku na czoło zagadnień wysunęły się sprawy ideowe. Narzucała się natarczywie myśl, że istotę szkoły tworzą nie budynki a nawet nie programy szkolne, lecz ludzie, nauczyciele. Od ich wiary lub niewiary we własne siły i w cele stawiane, od ich charakterów i morale, więc krótko, osobowości zależy poziom i powodzenie szkoły. Konferencja w roku szkolnym 1937/38 odbyła się pod hasłem „odbudowy moralnej stanu nauczycielskiego", przez co rozumiało się przywrócenie samopoczucia nauczyciela, jego wiary w siebie i w skuteczność swych poczynań, czyli

wytworzenie atmosfery, w której twórcza praca nauczyciela dla młodzieży, a przez nią dla państwa staje się owocną. Realizacja tego hasła nie może nastąpić w krótkim czasie; jak wszelka pozytywna praca trudniejszą jest od destrukcji, tak też wielu żmudnych trzeba będzie wysiłków, aby rezultaty tej „odbudowy" mogły być widoczne, aby ponownie stężały „kręgosłupy moralne" tych, którzy wychowują przyszłe pokolenia. Właściwie hasło to powinno stać się myślą przewodnią przez szereg lat i niewątpliwie tak będzie, ale każdy rok pracy nowych wymaga podniet, nowego podejścia do obranego ideału.

Dlatego konferencje październikowe służyływłaściwie tej samej idei, wzmocnienia autorytetu nauczyciela, ale miały ją oświetlić od strony życia szkolnego, od strony ucznia. Tematem ideowych rozważań i dyskusji stała się więc karność, jako najistotniejsze zagadnienie życia zbiorowego, jako główny środek kształtowania silnych charakterów, jako probierz skuteczności pracy wychowawców i ich wpływu na młodzież. Przy tworzeniu programu konferencji przyświecała myśl, że dokoła rozważań nad karnością będzie można ześrodkować zarówno elementy konieczne do wyrabiania poglądu na świat młodzieży, do formowania jej stosunku do siebie samych i do środowiska bliższego i dalszego, do zagadnień politycznych i kulturalnych, ekonomicznych i technicznych. Nad zagadnieniem karności, jako zadaniem wychowawczym w szkole, mieli zastanawiać się referenci, biorąc pod uwagę doświadczenia czerpane bezpośrednio z życia, ze swej praktyki, mieli analizować zarówno sukcesy, jak napotykane trudności. Aby referaty związać lepiej z życiem, wybierano referentów dla analizowania stosunków wychowawczych w małych miejscowościach i w większych środowiskach, dla chłopców i dziewcząt.

Dla zaokrąglenia niejako tych referatów wstawiono do programu konferencji sprawozdanie z książki T. Łopuszańskiego „Rydzyna", która wnikliwie i odważnie charakteryzowała życie i pracę wychowawczą w Rydzynie w okresie ośmiu lat. Nazwisko autora, niezmordowanego bojownika o nową szkołę polską, odważnego realizatora nowej koncepcji rzeczywistości polskiej, pioniera nowych kierunków rozwoju narodu polskiego, dawało możność pogłębienia rozważań. Rydzyna miała być konkretnym przykładem celowej, konsekwentnej pracy nad realizowaniem ideału wychowawczego, którego trafności nikt nie kwestionował.

To pierwsza część konferencji. Drugą zapełniły sprawy organizacji życia szkolnego i nauki. Narzucały się tutaj dwie sprawy, które muszą zajmować wszystkich pedagogów. Pierwsza to sprawa selekcji młodzieży w naszych szkołach średnich, druga organizacja końcowa liceów ogólnokształcących. W pierwszej potrzeba poddać analizie zjawisko dokonującego się przesunięcia doboru młodzieży szkół średnich od wsi ku miastu. W kraju, w którym ludność wiejska stanowi koło 70%, odsunięcie a raczej znikanie dzieci wiejskich z gimnazjów, oznacza zacieśnienie, zubożenie podstawy rekrutacyjnej młodzieży a w konsekwencji zubożenie a może i skarłowacenie naszej kultury narodowej. Analiza ustawowych i w praktyce wytworzonych sił selekcyjnych w szkole miała wskazać na przyczyny tego niepożądanego zjawiska dla życia społecznego, miała znaleźć sposoby przeciwdziałania złu.

Sprawa liceów to specjalne zagadnienie; chodzi o rachunek sumienia, o ile programy klasy pierwszej licealnej zostały w tym pierwszym roku próby zrealizowanie i o ile przez to stworzyły podstawę do pracy w klasie drugiej. Zagadnienie to jest głównie organizacyjne, ale na rok bieżący centralne dla dyrektorów liceów.

Takie były przesłanki przy organizowaniu październikowych konferencji dyrektorskich. Jeszcze jeden moment należy podnieść. Zazwyczaj konferencje te organizowano dla wszystkich dyrektorów szkół państwowych i prywatnych Okręgu. Jest to organizacyjnie korzystniejsze, jeden trud, jeden referent. Praktyka wykazała jednak, że te masowe konferencje stają się „urzędówkami", które nie ułatwiają kontaktu między kierownikami Kuratorium a kierownikami szkół; dyskusje w tak licznych zebraniach stają się nieosobiste, na czoło wysuwają się jakby „zawodowi" dyskutanci, a ton przemówień nabiera cech patosu z tendencją oddziaływania na „tłum". Mowcy mniej odważni i wyrobieni nie przychodzą do głosu wcale. Dlatego narzucała się myśl rozbicia ogólnej konferencji na grupy mniejsze, niemal regionalne, w nadziei, że wtedy przemówienia staną się więcej osobiste, choć mniej oratorskie, więcej z życiem związane i szczere, a przez to owocniejsze.

Konferencje w 1937 r. odbyły się w trzech zespołach, we Lwowie, Przemyślu i Stanisławowie. W roku bieżącym rozbito jeszcze lwowską konferencję na dwie grupy, lwowską, obejmującą zasadniczo Lwów—miasto i tarnopolską dla województwa tarnopolskiego. Doświadczenia poczynione potwierdziły nadzieje.

Konferencje odbyły się: 4-go października we Lwowie, 6-go w Stanisławowie, 11-go w Przemyślu, 13-go w Tarnopolu. Program obejmował dla przedpołudniowej części ideowej cztery referaty.

Pierwszy, wygłoszony jako wstępny na wszystkich konferencjach Wiz. Dr Stefana Papeé „Pogląd na świat młodzieży licealnej w świetle jej wynurzeń" oparty był na ankiecie przeprowadzonej w kilku liceach lwowskich i prowincjonalnych. Obejmował on wynurzenia młodzieży, niekiedy frapująco szczere a zawsze interesujące na temat stosunku do domu rodzinnego, religii, nauki, nauczycieli, życia szkolnego, teatru, muzyki, kina, książek i dzienników, sportu i wycieczek.

Dwa dalsze referaty na temat „karność młodzieży jako podstawa pracy wychowawczej" obejmowały we Lwowie młodzież męską (ref. Dr St. Przeździecki) i młodzież żeńską (Dr Maria Chelińska), w Stanisławowie referat p. dyr. Władysława Piskozuba omawiał środowisko większe, dyr. Józefa Follprechta z Nadwórnej środowisko małe; w Przemyślu analogiczne referaty wygłosił dyr. Jan Smółka (Przemyśl) i Dr Zdzisław Londoński (Nisko), w Tarnopolu dyr. Tadeusz Leszczyński (Tarnopol) i dyr. Zygmunt Mirtyński (Trembowla). Referat o Rydzynie we Lwowie Dr Stanisław Buzath, w Przemyślu Rudolf Kasprzyk (Kolbuszowa), w Stanisławowie Dr Józef Krystanowski (Dolina), w Tarnopolu dyr. Czesław Zając (Borszczów).

W drugiej części konferencji referaty na temat „Nowy ustrój szkolny i egzaminy wstępne jako podstawa selekcji młodzieży" wygłosili we Lwowie dyr. Tadeusz Strojny, w Stanisławowie Jacek Pawlik (ze Stryja), w Przemyślu inż. M. Sobolewski (z Jarosławia), w Tarnopolu dyr. Dominik Pytel (Tarnopol).

Referaty „Tegoroczne wyniki nauki w I kl. licealnej jako podstawa pracy w klasie II" wygłosili na wszystkich konferencjach w zakresie przedmiotów humanistycznych: Dr Ewa Maleczyńska, kier. ogniska hist. we Lwowie, i Dr Adam Patryn (kier. ogniska mat.) w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Dyskusja, która się rozwinęła po każdej części konferencji, była żywa i interesująca. Najwięcej naturalnie budziła zainteresowania sprawa karności. Rozwijano obraz trudności, z którymi walczy szkoła w dniu dzisiejszym, charakteryzowano wpływy środowiska, które oddziaływa na młodzież, omawiano stosunek rodziców do szkoły, narzekano na słaby nieraz materiał nauczycielski i na bardzo ciężkie położenie materialne nauczycieli, którym troska o zaspokojenie najkonieczniejszych potrzeb odbiera pogodę i równowagę ducha, niezbędną dla pracy wychowawczej. Dyskutanci zdobywali się jednak i na pozytywne ustosunkowanie się do omawianych problemów, na znaczny optymizm i podkreślali, że młodzież dzisiejsza jest zdolna do zapału i czynu ofiarnego dla państwa (zgłoszenia całych klas do legionu zaolzańskiego, ofiarność na cele państwowe), że pragnie się uczyć i pracować. Podkreślano wielkie znaczenie organizacji uczniowskich, gdy są dobrze prowadzone i gdy ilość ich nie jest zbyt wielka, wskazywano na wpływ wychowawczy P. W. i sportu. Bardzo interesujące były zwierzenia, że całe wychowanie szkolne zogniskowano koło idei obronności Państwa i służby dla niego. Na ogół stwierdzano, że szkoła w małych miejscowościach ma więcej sposobności i dlatego też skuteczniej wychowuje młodzież, dając jej możność spędzania czasu także poza nauką w szkole. Także współpraca rodziców jest ściślejsza. W dyskusji zaznaczono różnice w światopoglądzie młodzieży polskiej i niepolskiej. Przez cały szereg przemówień przebijało przeświadczenie, że warunkiem powodzenia pracy szkolnej jest dobry nauczyciel, o silnym charakterze, o czynnej postawie wobec spraw Państwa i narodu, a sercem oddany młodzieży, umiejący zdobyć jej zaufanie.

Sprawa „Rydzyny" zajmowała wszystkich gorąco. Ustosunkowano się do zagadnień poruszanych i rozwiązywanych przez T. Łopuszańskiego czasami defetystycznie, gdy widziano jedynie różnicę warunków, wśród których pracuje się w Rydzynie i w naszych często słabo wyposażonych szkołach, częściej odnoszono się z podziwem i uznaniem dla pracy wychowawczej, uznając, że konsekwentne tępienie kłamstwa tzn. szkolnego, że umiejętne kierowanie pracą, opartą na zainte-

resowaniu i samodzielności uczniów, oraz wychowanie fizyczne dają dobre rezultaty także w naszych szkołach, mogą i powinny być stosowane.

Naprowadzenie dyskusji na tory pozytywne, umacniające przypisać należy w znacznej mierze P. Kuratorowi, który wystąpił zdecydowanie przeciw „gorzkim żalom" i tradycyjnemu narzekaniu i oglądaniu się na pomoc władz, wskazał na historyczną chwilę przyłączenia do Polski Zaolzia, dokonanego przez zdecydowaną wolę Narodu, zadał pytanie, czy i w jakim stopniu wychowawcy dzisiejsi mogą się szczycić swoim współudziałem w wytworzeniu tej harmonii i silnej woli. W innym wypadku znowu polecał P. Kurator Dyrektorom zbliżać się do nauczycieli jak do swych współpracowników, nie zaś „od strony wątroby i żółci", poważny ale pogodny, równy, koleżeński dyrektor zdziała nieporównanie więcej niż oschły. To znowu ostrzegał P. Kurator przed pojmowaniem karności, jako bezmyślnych więzów, krępowania, karność może stać się także szkodliwą, chodzi o to, by w działaniach masowych i indywidualnych szkoły młodzież stawała chętnie i karnie na apel Państwa, Narodu i szkoły.

Druga część konferencji miała już inny charakter. Dyskusja rozwinęła się przeważnie koło zagadnienia selekcji młodzieży. Uznano, że problem zdobycia młodzieży wiejskiej dla szkoły średniej ma duże społeczne znaczenie, że rozwiązanie tego zadania zależy od większej tolerancji przy egzaminach wstępnych, od materialnej i moralnej opieki, którą należy roztoczyć nad młodzieżą w czasie pobytu w szkole. Wyłoniła się sprawa burs i internatów, stosunku ich do kierownictw szkół i żądanie pogłębienia tej współpracy. Omawiano sprawę stypendiów gminnych. Wyłoniła się potrzeba ściślejszej współpracy gimnazjum ze szkołą powszechną dla poznania wzajemnego metod stosowanych i stawianych wymagań.

Referat p. Dr Ewy Maleczyńskiej charakteryzował braki i niedociągnięcia w realizacji programów pierwszej klasy licealnej, wynikających a) z braku kryteriów ustalonych dla oceny dojrzałości uczniów do studium w liceum, b) w niewystarczającym rzeczowym przygotowaniu nauczycieli i ich przeciążeniu pracą, co utrudnia samokształcenie, c) w braku podręczników i potrzebnych pomocy naukowych. Referentka wskazała następujące środki zaradcze: a) konieczność ustalenia minimum wymagań w każdym przedmiocie, aby uniknąć przeciążenia, b) ścisła i ciągła współ praca nauczycieli pokrewnych przedmiotów, dla ekonomicznego uzyskania czasu, c) stworzenie dla każdego przedmiotu indywidualnego, wykonalnego planu — terminarza pracy, d) zaopatrzenie bibliotek w dostateczną ilość egzemplarzy podstawowych lektur i ułatwienie nauczycielom korzystania z ognisk metodycznych.

Dr Adam Patryn wskazał na konieczność uzupełnienia wiedzy fachowej nauczycieli wobec nowych wymagań programów licealnych, dotąd obcych szkole średniej. (W m a t e m a t y c e: rozwiązywanie trójkąta sferycznego, geometria wykreślna, algebra wyższa dotycząca wielomianu, kombinatoryki, zagadnień rachunku prawdopodobieństwa. W f i z y c e: zagadnienie ruchów regularnych cieczy i gazów bez wirów, nauka o oporach i znaczeniu wirów, astronomia. W b i o l o g i i: zmienność oraz dziedziczność, ewolucja i próby jej wyjaśnienia, ważniejsze biocenozy Polski. W c h e m i i: zagadnienia gospodarcze i praktyczne zwłaszcza łącznie z zagadnieniem obronności państwa i korelacji z programem P. W.). Podkreślał, że przy nauce w gimnazjum i w I kl. liceum należy pamiętać o programie kl. II i odpowiedniej do tego używać metody nauczania. Radził oszczędnie korzystać z tzw. „tematów do wyboru", które są na ogół trudniejsze i rozszerzają program, zanim nauczyciele nie zdobędą więcej doświadczenia przy realizacji programu; pobudzać indywidualne zamiłowania uczniów (biblioteki licealne), przegrupowanie materiału gimnazjalnego takie, aby osiągnąć ciągłość nauczania z liceum.

Poszczególne konferencje zamykał przewodniczący w pełnej świadomości, że cele ich tj. uświadomienie istniejących zagadnień, środków i granic możliwości ich realizowania — zostały osiągnięte. Że uczestnicy konferencji nabrali wiary w swe siły i że zdobyli ofenzywne nastawienie wobec czekających trudności w rocznej pracy.

Po konferencjach Kuratorium wydało poniższy okólnik, który nawiązując do obrad konferencji, referatów i dyskusji, oraz zamierzeń Kuratorium ujmuje wyniki konferencji w program pracy na rok 1938/9.

Praca ideowo wychowawcza

Szczególną troską w pracy będzie dążność do kształtowania silnych charakterów młodzieży zarówno pod względem moralnym jak i państwowym.

Osobowość nauczyciela odgrywa decydującą rolę w należytym ustosunkowaniu młodzieży do zagadnień życia rodzinnego, religijnego, szkolnego, narodowego i państwowego. Świadom tego nauczyciel zbliży się do młodzieży z życzliwością, zainteresuje jej losem, świecić jej będzie własnym przykładem.

Podstawą należycie zorganizowanego życia szkolnego a w przyszłości życia społecznego jest dobrze pojęta i zrozumiana karność wobec siebie, wobec przełożonych i wobec ideałów życia państwowego.

Do ugruntowania karności prowadzą: a) wzorowa organizacja życia szkolnego; b) konsekwentne, zgodne z zasadami psychologii wychowawczej i na życzliwości oparte egzekwowanie nauki szkolnej; c) rozumne i umiarkowane życie w organizacjach szkolnych, przy czym popierać należy tylko organizacje, wykazujące żywotność i rezultaty pracy; d) przenikanie całego życia szkolnego (nauki i wychowania) ideą obronności państwa i służby dla państwa; rozumna ideowa współpraca nauczycieli wszystkich przedmiotów z celami P. W.; e) pozyskanie rodziców dla idei wychowawczej szkoły i zorganizowanie współpracy, opartej na wzajemnym zaufaniu; f) zorganizowanie skutecznej opieki nad młodzieżą dojeżdżającą i dążność do ograniczenia dojeżdżania.

Planowa praca w zakresie organizowania wycieczek zarówno o charakterze sportowo krajoznawczym jak i naukowym.

Wszystkie grona nauczycielskie przepracują zasady wychowania obowiązujące w Rydzynie (sprawozdanie T. Łopuszańskiego) i będą się starały zrealizować ideał prawdy (tępienie kłamstwa, blagi, obłudy, kult odpowiedzialności), pracy, (sumienność w pracy obowiązkowej, sposobność do pracy nadobowiązkowej) i czystości (praca nad wyrobieniem moralnym).

Praca organizacyjna

Baczna uwaga, aby selekcja młodzieży w gimnazjum i liceum dokonywała się zgodnie z zasadami psychologii pedag. i w atmosferze życzliwości.

Troska, aby do szkół średnich dostali się uczniowie zdolni, pochodzący ze wsi; uczniów tych należy otoczyć życzliwością w czasie egzaminu i później w ciągu nauki.

Dążność, aby internaty i bursy stały się instrumentem wychowawczym Rad Pedagogicznych i spełniły swe zadanie pod względem ekonomicznym, kulturalnym i wychowawczym.

Organizacja nauki

Należyte zrozumienie programów nauki w szkole powszechnej trzeciego stopnia, jako podstawy organizacyjnej i programowej nauki gimnazjalnej. — Pogłębienie zrozumienia programów nauki w gimnazjach i liceach. — Większa swoboda dla nauczyciela w stosowaniu metod nauczania z zastrzeżeniem, aby stosowane metody zgodne były z podstawowymi zasadami psychologii wychowawczej. — Większy nacisk na rezultaty nauczania. — Nastawiania nauki gimnazjalnej, gdzie to konieczne, na wymagania programu licealnego. — Celowa koordynacja wymagań w pokrewnych przedmiotach nauczania. — Wczesne merytoryczne przygotowanie licealnego egzaminu dojrzałości, przy czym baczyć należy, aby nauka przedmiotów, które nie są objęte egzaminem dojrzałości, nie była przez uczniów lekceważona.

Skontrolowanie pomocy naukowych i rozumne ich kompletowanie, aby umożliwić skuteczne realizowanie programów nauki.

Kompletowanie bibliotek humanistycznych (dla języka polskiego i historii).

Umożliwianie nauczycielom, zwłaszcza młodym, dokształcania przez ułatwienie dojazdu do Ognisk metodycznych, przez ułatwienie korzystania z biblioteki Ogniska i Centralnej, wreszcie przez zakup niezbędnych, podstawowych książek.

Zachęcanie i ułatwianie udziału w Kursach, które obejmować będą działy nauki w dawniejszych programach nieuwzględnione.

11.

STAN SZKOLNICTWA W OKRĘGU SZKOLNYM LWOWSKIM W ROKU SZKOLNYM 1937|38

C) SZKOLNICTWO ZAWODOWE[1])

Ustawa o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 rozróżnia w zakresie szkolnictwa zawodowego: szkoły i kursy.

Szkoły zawodowe dzielą się na: szkoły typu zasadniczego (stopnia niższego, gimnazjalnego i licealnego), szkoły przysposobienia zawodowego, szkoły dokształcające zawodowe oraz szkoły mistrzów i nadzorców.

Szkoły typu zasadniczego obejmują: szkoły przemysłowe, handlowe, rolnicze i gospodarstwa domowego.

Stan szkół i kursów zawodowych w Okręgu Szkolnym Lwowskim ilustrują następujące tabele:

I. SZKOŁY ZAWODOWE

Szkoły przemysłowe				Szkoły handlowe		Szkoły rolnicze i pokrewne			Szkoły dokształcające zawodowe		Razem
męskie		żeńskie i gospodarcze									
państw.	pryw.	państw.	pryw.	państw.	pryw.	państw.	pryw.	publ.	publ.	pryw.	
WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE											
11	4	6	23	9	20	5	4	2	54	7	145
15		29		29		11			61		
WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE											
3	2	—	8	1	5	4	3	—	23	1	50
5		8		6		7			24		
WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE											
3	1	—	3	—	6	1	3	1	11	1	30
4		3		6		5			12		
W OKRĘGU											
17	7	6	34	10	31	10	10	3	88	9	225
24		40		41		23			97		

[1]) Jest to część trzecia sprawozdania p. n. „Stan szkolnictwa w Okręgu Szkolnym Lwowskim w roku szkolnym 1937/38". Część pierwszą i drugą ogłoszono w nr. nr. Dziennika Urzędowego K. O. S. L. z dn. 31 października i 30 listopada b. r. (Przyp. Red.).

SZKOŁY PRZEMYSŁOWE (ZASADNICZE)

L. p.	Typ szkoły	Państwowe	Prywatne	Rodzaj szkoły		Razem	Uwagi
				męska	żeńska		
1	Licea: mechaniczne	1	—	1	—	1	Lwów
2	budowlane	1	—	1	—	1	Jarosław
3	drogowe	1	—	1	—	1	Lwów
4	Gimnazja: mechaniczne	2	3	5	—	5	Drohobycz (z 4-tym r. specjal. elektrotechn.) Lwów, (2), Tarnopol, Rzeszów
5	elektryczne	1	—	1	—	1	Lwów
6	stolarskie	2	—	2	—	2	Kołomyja, Stanisławów
7	tkackie	1	—	1	—	1	Krosno
8	Szkoły: mechaniczne	1	2	3	—	3	Kamionka Str., Stanisławów, Stryj
9	stolarskie	3	2	5	—	5	Brzeżany, Kamionka Str., Jaworów, Rudnik n. S, Lwów
10	ciesielskie	1	--	1	—	1	Kołomyja
11	mistrzów rzemiosł budowl.	2	—	2	—	2	Jarosław, Lwów
12	nadzorców wiertniczych	1	—	1	—	1	Borysław
13	Gimnazja: krawieckie	1	14	—	15	15	Lwów, Drohobycz, Borysław, Przemyśl, Rawa Ruska, Rzeszów, Sambor, Stanisławów, Tarnopol, Stryj
14	bieliźniarskie	—	—	—	1	1	Stanisławów
15	koronkarsko-hafciarskie	1	—	—	1	1	Lwów
16	Szkoły: krawieckie	—	1	—	1	1	Sambor
17	krawiecko bieliźniarskie	—	—	—	13	13	Lwów, Przemyśl, Kołomyja, Żółkiew, Stanisławów, Borysław
18	1-rocz. Gospod. Rodz. (I st.)	—	—	—	7	7	Lwów, Przemyśl, Rzeszów, Kołomyja, Stanisławów
19	" " " (II st)	1	—	—	1	1	Lwów
20	" Przysposob. w krawiec.	—	—	—	1	1	Przemyśl, Horodenka
	Razem	20	22	24	40	64	

Szczególną troskę poświęca się Centralnemu Okręgowi Przemysłowemu. Z uwagi na dający się już dziś odczuwać na tym terenie brak wykwalifikowanych sił rzemieślniczych, Kuratorium dąży na obszarze C. O. P-u do rozbudowy męskiego szkolnictwa zawodowego. W tej myśli z nowym rokiem szkolnym 1938/39 zorganizowano nowy dział metalowy przy Państwowej Szkole Stolarskiej w Rud-

niku n. S. — a równocześnie Przemysłowe Zakłady Południowe uruchomiły w Stalowej Woli Fabryczne Gimnazjum i Szkołę Mechaniczną. Nadto uruchomiono Pryw. Męskie Liceum Mechaniczne w Drohobyczu oraz Pryw. Szkołę Mechaniczną w Stanisławowie.

W żeńskich szkołach zawodowych (przemysłowych i gospodarczych) zaznacza się stały wzrost frekwencji młodzieży. W roku szkolnym 1935/36 uczęszczało — 2.121 uczennic, w 1936/37 2.675 ucz., w 1937/8 — 3.195 uczennic.

Wszystkie prawie męskie i żeńskie szkoły przemysłowe w Okręgu Szkolnym Lwowskim wymagają rozbudowy pomieszczeń oraz zwiększenia wyposażenia w pomoce naukowe względnie urządzenia, co stopniowo realizuje się w miarę możności. Obecnie bowiem męskie szkoły przemysłowe, zwłaszcza metalowe, nie mogą nadążyć stale, od 3 lat wzrastającej frekwencji młodzieży.

SZKOŁY HANDLOWE

L. p.	Typ szkoły	Państwowe	Publiczne	Prywatne	Rodzaj szkoły			Razem	Uwagi
					Męsk.	Żeńsk.	Koed.		
1	Licea Handlowe	1	—	2	—	—	3	3	Lwów Przemyśl (2)
2	Licea Administracyjne	1	—	—	1	—	—	1	Lwów
3	Gimnazja Kupieckie 3 i 4 letnie . . .	4	—	18	1	1	20	22[1])	
4	3 Kl. Szkoły Handl. (dawnego typu) .	—	—	3	—	—	3	3[2])	Brzeżany Czortków Stryj
5	Roczne Szkoły Handl. (dawnego typu)	—	—	1	—	—	1	1	Jaworów
6	Jedn. Szkoły Przyspos. Kup. I i II stop.	3	—	5	1	—	7	8	Przemyśl Lwów (4) Stanisławów Grodziska Dolne Jaworów
7	„ „ „ Admin.-Handl.	1	—	—	—	—	1	1	Lwów
8	Szkoły Dokształcające Handlowe . .	—	2	—	1	—	1	2	Lwów Stanisławów
	Razem . . .	10	2	29	4	1	36	41	

Napływ młodzieży do szkół handlowych wzrósł znacznie na przestrzeni lat 1935/36—1937/38. Duży nacisk położono na rekrutację młodzieży ze sfer kupieckich i rolniczych. Wzrosła również liczba personelu nauczycielskiego. W zakresie urządzenia większość szkół posiada już prawie kompletne pracownie: kupiecką i towaroznawczą. W niektórych zakładach istnieją ponadto oddzielne pracownie techniki szklannej. Szkoły handlowe nawiązały już kontakt ze sferami gospodarczymi dla ułatwienia realizacji programów nauczania oraz celem oddziaływania na życie gospodarcze przez akcję kursową, wykładową, pomoc w organizacji przedsiębiorstw itp.

[1]) Lwów (5), Borysław, Brody, Czortków, Drohobycz, Jarosław, Kołomyja, Przemyśl, Rzeszów, Rozwadów, Stanisławów, Sambor (2), Stryj, Sanok, Sokal, Tarnopol, Złoczów.

[2]) Przekształcone z nowym rokiem szkolnym na gimnazja kupieckie (Brzeżany, Czortków) i liceum handlowe (Stryj.)

SZKOŁY ROLNICZE I POKREWNE

L. p.	Typ szkoły	Państwowe	Publiczne	Prywatne	Rodzaj szkoły			Razem	Uwagi
					Męsk.	Żeńsk.	Koed.		
1	Instytut Gospodarczego Wykształcenia Kobiet .	—	—	1	—	1	—	1	Snopków pod Lwowem wyższa nieakademicka oparta na podbudowie liceum ogólnokszt.
2	Licea Rolnicze	1	—	—	1	—	—	1	Czernica 3-letnie (ukr.)
3	Licea Gospodarstwa Wiejskiego	—	—	1	—	1	—	1	Jazłowiec k/Buczacza
4	Gimnazja Rolnicze . .	1	—	—	1	—	—	1	Miłocin k/Rzeszowa 3-letnie
5	Szkoły Rolnicze (niższe)	1	—	—	1	—	—	1	Bereźnica 2-letnia
6	Szkoły Przysposobienia Rolniczego	4	1	1	6	—	—	6	Gródek Jag., Horodenka, Suchodół, Żabie, Miłowanie, (ukr.) Mokrzyszów
7	Szkoły Przysposobienia Gospodyń Wiejskich . .	—	2	6	—	8	—	8	Albigowa, Kałusz, Korczyna,Olesko, Pohorce, Przemyśl, Szybalin (ukr.), Witków Stary
8	Szkoły Ogrodnicze . .	2	—	—	2	—	—	2	Wólka Kap. pod Lwowem, Zaleszczyki 3-letnie
9	Szkoły Mleczarskie .	1	—	1	2	—	—	2	Rzeszów — i 1/2 roczny kurs serowarski, Stryj (ukr.)
	Razem	10	3	10	13	10	—	23	

Na terenie Okręgu Szkolnego Lwowskiego istnieją ponadto uczelnie akademickie o charakterze rolniczym, a to: 1. Wydział lasowy Politechniki Lwowskiej. 2. Wydział rolniczy Politechniki Lwowskiej. 3. Akademia Weterynarii we Lwowie, (do której są przyjmowani również absolwenci liceów rolniczych). 4. Wyższe Kursy Ziemiańskie inż. Jerzego Turnaua we Lwowie — koedukacyjne o dwuletnim kursie nauki (jako typ wyższy nieakademicki). 5. Szkoła lasowa (niższa) w Bolechowie — prowadzona przez Dyrekcję Lasów Państwowych we Lwowie. 6. Kursy gorzelnicze w Dublanach — (1 roczne — stałe). 7. Kursy pszczelarsko-ogrodnicze i zielarskie (5-cio miesięczne) organizowane corocznie przez Małop. Two Ogr. we Lwowie. 8. Wędrowne kursy dla gospodyń wiejskich (przeznaczone dla wsi, rozwijają się coraz liczniej — kurs trwa od $3\frac{1}{2}$ do 5 mies.).

Prócz wymienionych szkół oraz kursów rolniczych i pokrewnych w organizacji znajdują się: Pryw. Szkoła Rolnicza Męska, żydowska w Słobodce Leśnej k/Kołomyi, Pryw. Liceum Męskie Twa Rolniczego we Lwowie w okolicy Tarnopola, Szkoła Przysposobienia Rolniczego w Piadykach oraz Publiczna Szkoła Przysposobienia Gospodyń Wiejskich w Grzymałowie.

Wędrowne kursy rolnicze organizowane są dla wsi i cieszą się dużą popularnością. W roku szk. 1937/38 czynne były trzy Państwowe Kursy Wędrowne, po jednym na każde województwo (w Turbii pow. Tarnobrzeg, w Monasterzyskach pow. Buczacz i w Grzymałowie pow. Skałat). W przyszłości ilość kursów wędrownych będzie zwiększona i kursy takie powstaną na terenie powiatu niżańskiego, oraz terenie Łańcuta — Przeworska i Jarosławia.

SZKOŁY DOKSZTAŁCAJĄCE — ZAWODOWE

Szkoły	Ilość	Szkół			Uwagi
		męskich	żeńskich	koedukacyjn.	
I. publiczne	88	42	8	38	6 publicznych szkół o dziennym nauczaniu (Brzeżany, Czortków, Kołomyja, Lwów 3).
II. prywatne	9	7	2	—	4 szkoły o języku nauczania polskim, 2 szkoły dwujęzyczne z prawami publiczności, 3 szkoły z ruskim jezykiem nauczania.
Ogółem	97	49	10	38	91 publicznych i prywatnych szkół wieczornych i popołudniowych.

PORÓWNAWCZE ZESTAWIENIE DANYCH STATYSTYCZNYCH SZKÓŁ DOKSZTAŁCAJĄCYCH — ZAWODOWYCH W LATACH SZKOLNYCH 1933/4—1937/38

Szkół dokszt. zawod. / Rok szkolny	publiczne	prywatne	razem	ilość oddział.	ilość uczniów	ilość uczenic	razem	uczniów na oddz.	ilość nauczycieli	ilość uczniów w P. W.
1933/34	102	9	111	316	10661	1477	12138	—38	967	2089
1934/35	99	9	108	306	8967	2541	11508	—38	851	3508
1935/36	87	9	96	333	10784	3034	13818	—42	842	2890
1936/37	85	8	93	386	12372	3249	15621	—43	857	3670
1937/38	88	9	97	434	13469	3221	16690	—38	938	4002

Jak widać z zestawienia, ilość szkół dokształcających zawodowych w Okręgu Szkolnym Lwowskim zmniejsza się od roku 1933/34. Niektóre szkoły ulegają likwidacji bądź komasacji z powodu konieczności zastosowania najdalej idących oszczędności budżetowych. Sieć tych szkół zwiększa się jednak ponownie w roku szk. 1937/38. Ilość uczniów natomiast stale wzrasta i mieści się w zmniejszającej się liczbie szkół dzięki wzrostowi liczby oddziałów. Na 1 oddział wypada przeciętnie 40 uczniów.

Od lat 3 organizuje się w Okręgu Szkolnym Lwowskim szkoły dokształcające - zawodowe o dziennym nauczaniu we Lwowie, Jarosławiu, Kołomyi, Brzeżanach i Czortkowie. Organizacja tych szkol opiera się na postanowieniach ustawy o pracy młodocianych i kobiet.

II. MŁODZIEŻ

Rok szkolny	1935/36				1936/37				1937/38			
Szkoły	rzym. kat.	gr. kat.	moj-żesz.	inne	rzym. kat.	gr. kat.	moj-żesz.	inne	rzym. kat.	gr. kat.	moj-żesz.	inne
WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE												
przemysłowe męskie	1473	380	124	10	1481	412	154	6	1497	429	169	8
	1987				2053				2103			
przemysłowe żeńskie	904	292	804	8	1017	317	812	12	1194	337	826	25
	2008				2158				2382			
handlowe	2186	487	1070	52	2556	507	1224	94	3353	666	1259	136
	3795	2099 chłopców 1696 dziewcząt			4381	2451 chłopców 1930 dziewcząt			5414	3052 chłopców 2362 dziewcząt		
rolnicze i pokrewne	488	36	3	14	445	35	2	13	508	30	—	12
	541	266 chłopców 275 dziewcząt			495	275 chłopców 220 dziewcząt			550	290 chłopców 260 dziewcząt		
dokształcające — zawodowe .	10337				10938				11295			
Razem . . .	18668				20025				21744			
WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE												
przemysłowe męskie	142	81	160	4	147	86	163	6	165	94	170	5
	387				402				434			
przemysłowe żeńskie	306	79	200	8	329	86	206	7	351	93	240	13
	593				628				697			
handlowe	328	102	248	22	322	100	330	14	404	128	384	26
	700	481 chłopców 219 dziewcząt			766	527 chłopców 239 dziewcząt			942	690 chłopców 252 dziewcząt		
rolnicze i pokrewne	57	93	5	10	94	150	4	10	112	151	1	10
	165	143 chłopców 22 dziewcząt			258	210 chłopców 48 dziewcząt			274	229 chłopców 45 dziewcząt		
dokształcające — zawodowe .	2906				3507				3863			
Razem . . .	4751				5561				6210			

Rok szkolny	1935/36				1936/37				1937/38			
Szkoły	rzym. kat.	gr. kat.	moj-żesz.	inne	rzym. kat.	gr. kat.	moj-żesz.	inne	rzym. kat.	gr. kat.	moj-żesz.	inne
WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE												
przemysłowe męskie	299	44	7	1	304	47	8	3	310	52	13	2
	351				362				377			
przemysłowe żeńskie	60	12	11	3	66	11	19	2	72	15	29	—
	86				98				116			
handlowe	245	70	192	20	315	79	245	23	437	87	326	12
	527	261 chłopców 266 dziewcząt			662	363 chłopców 299 dziewcząt			862	485 chłopców 377 dziewcząt		
rolnicze i pokrewne	116	32	—	3	103	37	—	9	128	43	1	5
	151	23 chłopców 128 dziewcząt			149	16 chłopców 133 dziewcząt			177	23 chłopców 154 dziewcząt		
dokształcające — zawodowe .	575				1176				1532			
Razem . . .	1690				2447				3064			
W OKRĘGU												
przemysłowe męskie	1914	505	291	15	1932	545	325	15	1972	575	352	15
	2725				2817				2914			
przemysłowe żeńskie	1270	383	1015	19	1412	414	1037	21	1617	445	1095	38
	2687				2884				3195			
handlowe	2759	659	1510	94	3193	686	1799	131	4194	881	1969	174
	5022				5809				7218			
rolnicze i pokrewne	661	161	8	27	642	222	6	32	748	224	2	27
	857	432 chłopców 425 dziewcząt			902	501 chłopców 401 dziewcząt			1001	542 chłopców 459 dziewcząt		
dokształcające — zawodowe .	13818				15621				16690	13469 chłopców 3221 dziewcząt		
Razem . . .	25109				28033				31018			

Ilość młodzieży uczęszczającej do szkół zawodowych w Okręgu corocznie stale wzrasta, stosunkowo najwięcej w szkołach handlowych dokształcających-zawodowych.

ZESTAWIENIE ORGANIZACJI UCZNIOWSKICH W SZKOŁACH ZAWODOWYCH

Nazwa organizacji	Szkoły przemysł. męskie	Szkoły przemysł. żeńskie	Szkoły handlowe	Szkoły rolnicze	Szkoły dokształcające
Związek Harcerstwa Polskiego	4	9	16	—	2
L. O. P. P.	16	16	23	7	36
L. M. i K.	10	9	19	1	8
Czerwony Krzyż	1	9	10	2	7
Szkolna Kasa Oszczędności	5	7	11	1	6
Samorządy uczniowskie	7	21	16	2	10
Spółdzielnie uczniowskie	5	8	15	8	—
Koła sportowe	7	5	11	2	—
Koła literacko-naukowe wzgl. krajoznawcze	9	8	10	4	—
Razem	64	92	131	27	69

III. NAUCZYCIELE

Rok szkolny / Szkoły	1935/36		1936/37		1937/38	
WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE						
przemysłowe męskie	143		152		147	
przemysłowe żeńskie	224		233		242	
handlowe	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	236	70	268	77	333	109
	306		345		442	
rolnicze i pokrewne	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	28	31	30	33	29	31
	59		63		60	
dokształcające — zawodowe	560		565		592	
Razem	1292		1358		1483	

Rok szkolny / Szkoły	1935/36		1936/37		1937/38	
WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE						
przemysłowe męskie	64		58		60	
przemysłowe żeńskie	58		55		61	
handlowe	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	66	13	65	12	69	21
	79		77		90	
rolnicze i pokrewne	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	17	5	21	5	24	7
	22		26		31	
dokształcające — zawodowe	204		209		236	
Razem	427		425		478	
WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE						
przemysłowe męskie	50		47		45	
przemysłowe żeńskie	21		19		22	
handlowe	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	38	12	48	14	54	28
	50		62		82	
rolnicze i pokrewne	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	6	23	5	21	6	23
	29		26		29	
dokształcające — zawodowe	78		83		110	
Razem	228		237		288	

Rok szkolny / Szkoły	1935/36		1936/37		1937/38	
W OKRĘGU						
przemysłowe męskie	257		257		252	
przemysłowe żeńskie	303		307		325	
handlowe	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	340	95	381	103	456	158
	435		484		614	
rolnicze i pokrewne	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet	mężczyzn	kobiet
	51	59	56	59	59	61
	110		115		120	
dokształcające — zawodowe . . .	842		857		938	
Razem . . .	1947		2020		2249	

NAUCZYCIELE W SZKOŁACH DOKSZTAŁCAJĄCYCH – ZAWODOWYCH W ROKU SZKOLNYM 1937/38

szkół powsz.		szkół średnich ogólnokształc.		szkół zawodowych		religii					inżynierów											
dochodzących	wyłącznie zatrudnionych	dochodzących	wyłącznie zatrudnionych	dochodzących	wyłącznie zatrudnionych	rzymskokatolickiej	greckokatolickiej	mojżeszowej	ewangelickiej	lekarzy	wyłącznie zatrudnionych	dochodzących ze szkół zawodowych typu zasadniczego	dochodzących z różnych urzędów, samorząd., przemysł. itp.	instruktorów dochodzących ze szkół zawodowych typu zasadniczego	mistrzów rzemieślniczych	kierowników pedag. P. W. (nieuczących w szkołach)	nauczycieli (ek) W. F. (nieuczących w szkołach)	innych urzędników różnych instytucji, techników itd	r a z e m	województwo lwowskie	województwo stanisławowskie	województwo tarnopolskie
341	12	34	24	70	14	91	80	58	—	38	19	18	28	14	52	9	5	31	938	952	236	110

Jak widać z podanych zestawień, ze wzrostem ilości szkół zawodowych w Okręgu wzrosła również ilość nauczycieli. W szkołach dokształcających zawodowych pracują obecnie nauczyciele wyłącznie zatrudnieni w tych szkołach, co pozwala wytworzyć typ nauczyciela szkół dokształcających-zawodowych.

IV. BUDYNKI

SZKÓŁ ZAWODOWYCH W ROKU SZKOLNYM 1937/38 NA TERENIE OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

budynki	Szkoły				Razem	Szkoły dokształcające — zawodowe			
	przemysłowe męskie	przemysłowe żeńskie	handlowe	rolnicze		własne	szkół powszechnych	szkół średnich	szkół zawodowych
własne	14	19	13	24	70	7	77	1	12
wynajęte	7	4	16	3	30	—	—	—	—

Budynki szkół zawodowych prawie wszystkie w Okręgu wymagają rozbudowy i remontów, pod tym względem bowiem przedstawiają się (za wyjątkiem nielicznych szkół) bardzo ubogo. Stan ten systematycznie ulega poprawie. Bardzo dużo natomiast pozostawiają do życzenia pomieszczenia szkół dokształcających - zawodowych, zwłaszcza w większych miastach o dużej frekwencji uczniów, w których z braku oddzielnych pomieszczeń nie może być realizowane dzienne nauczanie; ciasnota zaś lokali niektórych szkół uniemożliwia nawet prowadzenia nauki w zakresie godzin określonych programami. Ten stan rzeczy przemawia za budową oddzielnych budynków na pomieszczenie szkół dokształcających-zawodowych w większych miastach. Sprawa ta zgodnie zresztą z ustawą o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół dokształcających zawodowych winna stać się przedmiotem trosk zarządów miast.

OGÓLNE ZESTAWIENIE WSZYSTKICH TYPÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH

SZKOŁY				
przemysłowe			handlowe	rolnicze i pokrewne
męskie	żeńskie	dokszt. zaw.		
24	40	97	41	23
10·8%	17·7%	43·1%	18·2%	10·2%
Razem 225 szkół				
MŁODZIEŻ				
2914	3195	16690	7218	1001
9·3%	10·3%	53·8%	23·3%	3·3%
Razem 31018 uczniów				
NAUCZYCIELE				
252	325	938	614	120
11·2%	14·4%	41·8%	27·2%	5·4%
Razem 2249 nauczycieli				

Jak z zestawienia wynika, największy procent młodzieży przechodzi przez szkoły dokształcające-zawodowe, jako szkoły stosunkowo najtańsze. Z tych względów szkoły te przede wszystkim powinny być otoczone opieką, a sieć ich rozbudowana. Najmniejszy procent natomiast uczniów uczęszcza do szkół rolniczych (zaledwie 3,3%), co wskazuje na brak zrozumienia przez społeczeństwo znaczenia zawodowego kształcenia młodzieży w szkołach rolniczych, do czego również w dużej mierze przyczynia się ubóstwo wsi.

Rozbudowa sieci szkół rolniczych w Okręgu oraz podniesienie frekwencji uczniów w tych szkołach są to dwa ważne zadania.

Kursy zawodowe. — Akcję doszkalania zawodowego przeprowadza Instytut Przemysłowy dla Małopolski Wschodniej we Lwowie. Celem Instytutu jest podnoszenie sprawności: zawodowej pracowników rzemieślniczych, przemysłowych i handlowych oraz udzielanie pomocy organizacyjnej i technicznej w zakładaniu spółdzielczości, racjonalizowaniu i propagowaniu wytwórczości krajowej, specjalnie zaś wytwórczości swego okręgu.

Czynna we Lwowie, przy ul. Bourlarda 5, Poradnia Zawodowa przeprowadza badania selekcyjne kandydatów (ek) do gimnazjum ogólnokształcącego i szkół zawodowych, udziela porad młodzieży kończącej szkołę powszechną lub średnią, zajmuje się skierowywaniem młodzieży rzemieślniczej na właściwe tory zawodowe.

12.

KOMUNIKATY NIEURZĘDOWE

Zjazd Geografów

II Zjazd Koleżeński Geografów Krakowskich odbędzie się w Krakowie w dniach 3 i 4 lutego 1939 r. Zjazd ten poświęcony będzie złożeniu hołdu Cieniom prof. Ludomira Sawickiego w 10-lecie Jego zgonu i zastanowieniu się nad najgodniejszym sposobem trwałego uczczenia Jego zawsze żywej pamięci, zobrazowaniu dorobku geografii polskiej w latach 1929 do 1938 oraz odnowieniu węzłów koleżeńskich zadzierzgniętych w młodzieńczych latach na ławie uniwersyteckiej.

I. Zjazd rozpocznie się 3. II. 1939 r. o godz. 16-tej w gmachu Instytutu Geogr. U. J., po czym po ukonstytuowaniu Władz Zjazdu i po dokonaniu wyboru Komisyj, odbędzie się o godz. 18-ej Odsłonięcie Tablicy Pamiątkowej poświęconej ś. p. Prof. Ludomirowi Sawickiemu.

Obrady Zjazdu rozpoczną się 4. II. i trwać będą przedpołudniem. Obejmą one 4 krótkie (30—40 minut) referaty z zakresu kartografii, geografii fizycznej, antropogeografii i dydaktyki geografii. Popołudniu przewidziane jest zebranie zamykające, na którym przedstawione zostaną wnioski i rezolucje jako też sprawozdania Komisyj. Zamknięcie Zjazdu poprzedzi referat o społecznej roli geografii. W ramach Zjazdu odbędzie się Wystawa Kartograficzna.

Każdemu uczestnikowi Zjazdu przysługuje prawo zgłaszania wniosków i rezolucji. Winny one być wniesione na piśmie na ręce Komitetu Organizacyjnego najpóźniej do dnia 15 stycznia 1939 r.

Na żądanie Komitet Zjazdu rezerwuje dla przyjezdnych kwatery w Domu Wycieczkowym w Oleandrach w cenie 1,60 zł. za pierwszą dobę, po 1 zł. za następne.

Termin nadsyłania zgłoszeń udziału w Zjeździe upływa z dniem 15 stycznia 1938 r. Zgłoszenia późniejsze będą też uwzględnione, ale w wypadkach tych Komitet nie gwarantuje terminowego nadesłania zniżek kolejowych.

Udział w Zjeździe wynosi 2 zł., które należy przekazywać na adres: Sekretariat II. Zjazdu Koleżeńskiego Geografów Krakowskich, Kraków, Grodzka 64.

Stypendia Książnicy-Atlasu

Zarząd Sp. Akc. Książnica-Atlas T. N. S. W. przyznał w bieżącym roku szkolnym 60 stypendiów po 100 zł uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących i handlowych.

W Okręgu Szkolnym Lwowskim otrzymali:

a) Stypendia za dobre postępy w nauce języka polskiego otrzymali:

Berka Franciszek, uczeń kl. IV Państw. Gimnazjum im. K. Ujejskiego w Kamionce Strumiłowej (woj. tarnopolskie);

Kopeć Jadwiga, uczennica kl. III Gimnazjum Żeńskiego PP. Benedyktynek łać. we Lwowie;

Zapała Zdzisław Eugeniusz, uczeń kl. I lic. Państw Gimnazjum im. B. Chrobrego w Leżajsku (woj. lwowskie).

b) Za dobre postępy w matematyce:

Jankowiak Jan Józef, uczeń kl. I lic. Pryw. Polskiego Gimnazjum Koedukacyjnego w Horodence (woj. stanisławowskie);

Karpiński Wiesław, uczeń kl. I lic. Korpusu Kadetów Nr 1 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego we Lwowie;

Kwolek Janina, uczennica kl. II lic. Miejskiego Gimnazjum Koedukacyjnego im. Herburtów w Dobromilu (woj. lwowskie);

c) Za dobre postępy w nauce geografii:

Kurdybacha Cecylia, uczennica kl. II lic. Państw. Gimnazjum III w Przemyślu (woj. lwowskie);

d) za dobre postępy w nauce filologii klasycznej:

Szymanik Ryszard, uczeń kl. III Gimnazjum Męskiego OO. Jezuitów w Bąkowicach pod Chyrowem (woj. lwowskie);

e) Za dobre postępy w nauce przedmiotów handlowych:

Piznal Władysław, uczeń kl. I Koedukacyjnego Gimnazjum Kupieckiego T. S. L. w Czortkowie (woj. tarnopolskie);

Rymarz Michał, uczeń kl. II Pryw. Koedukacyjnego Gimnazjum Kupieckiego Z. N. P. w Sanoku (woj. lwowskie);

Tenerowicz Ludwik, uczeń kl. II Gimnazjum Kupieckiego im Dra E. Adama T. S. H. we Lwowie.

13.

KSIĄŻKI I CZASOPISMA

B. Krygowski: Metodyka szkolnych wycieczek geograficznych
Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa

Wymieniana metodyka składa się z dwóch zasadniczych części: pierwszej, omawiającej ogólne zasady technicznego i naukowego przygotowania wycieczki, oraz drugiej zawierającej kilkanaście konkretnych przykładów różnych wycieczek. Aczkolwiek przykłady wycieczek zostały przeprowadzone wyłącznie z młodzieżą gimnazjalną (przeważnie młodzieżą klasy I wiekowo odpowiadającej młodzieży VII klasy szkoły powsz.), to nie mniej zarówno przykłady wycieczek jak i zasady ogólne, będące wynikiem ośmioletniej praktyki autora, czynią tę książkę aktualną zarówno dla szkół średnich wszelkiego typu jak i dla szkoły powszechnej. Bogaty zbiór wycieczek, od ogólnych poczynając, a na gospodarskich kończąc (wycieczka do portu, do huty, na gospodarstwo rolne etc.), ułatwić może niepomiernie pracę i nauczycielowi szkoły powszechnej i nauczycielowi wszystkich typów szkół średnich (ogólnokształcących, zawodowych i i.). Ułatwić może również pracę kandydatom na nauczycieli, praktykantom a także krajoznawcom.

M. Żakówna: Wycieczkowanie młodzieży
Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa

Pracę „Wycieczkowanie młodzieży" oparto na ankiecie przeprowadzonej w pierwszych klasach szkoły średniej nowego typu. Szło bowiem o stwierdzenie tego, jaką znajomość okolicy i kraju wynosi młodzież ze szkoły powszechnej. Odpowiedzi na ankietę wykazały znikomą znajomość własnego powiatu i województwa. Praca M. Żakówny usiłuje na podstawie danych liczbowych oświetlić jedno z bardzo żywotnych zagadnień nauczania geografii. Zadaniem jej jest wywołanie dyskusji lub też opracowanie danego zagadnienia dla innych terenów, co z czasem jako wysiłek zbiorowy może postawić zagadnienie wycieczek młodzieży w wieku szkolnym na należytym poziomie.

Przyroda i technika
czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych
Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa

Wśród zagadnień surowcowych Polski najmniej może znana jest sprawa zaopatrzenia przemysłu naszego w siarkę i jej półfabrykaty, jak siarczek węgla, kwas siarkowy itp. Nie wiele na ogół się wie, że bez siarki nie mógłby istnieć przemysł nawozów sztucznych, jedwabiu sztucznego, środków wybuchowych i w. i. Problem produkcji siarki w Polsce jest tym ważniejszy, że obfitych złóż naturalnych tego minerału nie posiadamy. Jak rozwiązuje się u nas ten trudny problem dowiedzą się czytelnicy Przyrody i Techniki z Nr 9 w artykule „Siarka i jej znaczenie przemysłowe". W tymże numerze prof. I. Sawicki przedstawia wyczerpująco aktualne dziś zagadnienie budowy schronów przeciw lotniczych w domach mieszkalnych. O nowym odkryciu z dziedziny astronomii dowiadujemy się z art. W. Mańkowskiego poświęconego nowodostrzeżonym dwu księżycom planety Jowisza. O Warszawie w przyszłości mowa jest w dłuższym ilustrowanym ar-

tykule, który obrazuje nowe zamierzenia urbanistyczne, które mają nadać Warszawie oblicze wielkomiejskie na wzór innych stolic europejskich. Z licznych notatek dowiadujemy się o najnowszych postępach nauk przyrodniczych i technicznych a więc czytamy o nowych ciężarach atomowych, mechanicznym kopiowaniu fotografii, o zastosowaniu węgla drzewnego do opalania lokomotywy i w. i. Dodatki jak Poradnik przyrodnika-fotografa, Kalendarzyk astronomiczny, Tablice Metereologiczne dopełniają całości tego interesującego zeszytu.

Metodyka Biologii

organ Ognisk Metodyki i Biologii, dodatek do czasop. „Przyrody i Techniki"

W ostatnim zeszycie Metodyki biologii ks. Dr J. Łopot pisze o korelacji nauki religii i biologii w liceum, zatrzymując się szczególniej nad zagadnieniem pochodzenia człowieka, nauki dziedziczności itp. Pomysłowe wykorzystanie epidiaskopu do pokazów szkolnych jest tematem art. W. Tomczyka. O mierzeniu oddechu spirometrem pisze J. Andrusiw. Na zakończenie czytamy o przyrządzie wykazującym pochłanianie tlenu z powietrza podczas oddychania człowieka. Przyrząd ten zaprojektowało dwu uczniów z gimnazjum w Brześciu.

Maleczyński K., Mańkowski T., Pohorecki F., Tyrowicz M.:

Lwów i Ziemia Czerwieńska

Książka jest pierwszym opracowaniem, ujmującym całokształt dziejów nie tylko Lwowa, ale całości terenu trzech województw Małopolski wschodniej od czasów najdawniejszych aż do chwili współczesnej z szerokim uwzględnieniem nie tylko historii politycznej, ale również prehistorii, kultury i sztuki, stosunków gospodarczych i społecznych. Powstała z myślą zobrazowania wiekowej pracy polskiej na Ziemi Czerwieńskiej, ale równocześnie z myślą podkreślenia wartości twórczej współpracy wszystkich zamieszkujących ją narodowości, stać się może dużą pomocą w ręku nauczyciela, ważnym czynnikiem wychowawczym w ręku ucznia, jak również oddać ważne usługi w pozaszkolnej pracy oświatowej.

Praktyczny zeszyt nutowy

Ukazał się w druku Praktyczny zeszyt nutowy układu Rudolfa Mugeńskiego. Wydawnictwo zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P. jako pomoc szkolna do użytku poszczególnych uczniów. Cena zeszytu 15 gr.

Wyniki

W Warszawie zaczęło wychodzić nowe pismo pod redakcją Michała Kryńskiego „Wyniki". Jest to miesięcznik poświęcony zagadnieniom wydajności pracy szkolnej, sprawie pomiarów szkolnych oraz teorii i praktyce, stosowania testów wiadomości w szkołach średnich i powszechnych.

Stosunki służbowe nauczycieli

Wyszedł z druku zbiór przepisów, obowiązujących w zakresie stosunków służbowych nauczycieli wraz z wyrokami Najw. Tryb. Admin. pt. Stosunki służbowe nauczycieli. Wydawnictwo to, zalecone do użytku służbowego, obejmuje 532 stron druku i zawiera obowiązujący tekst ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1 lipca 1926 r. wraz z rozporządzeniami wykonawczymi, instrukcjami, okólnikami i wyjaśnieniami normatywnymi, jak również wiążące się z tą ustawą inne normy prawne (ustawy, rozporządzenia itp.) w tekstach całkowitych lub wymogach, wszystko aktualne w dniu 1 kwietnia 1938 r. oraz odpowiednie orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Cena 6 złotych za egzemplarz. Dla PP. Prenumeratorów Dziennika Urzędowego Ministerstwa, Dzienników Urzędowych Kuratoriów i czasopisma „Oświata i Wychowanie" cena 1 egzemplarza wynosi złotych 5. Zamówienia kierować należy do Administracji Wydawnictw Ministerstwa W. R. i O. P. Warszawa, Al. Szucha 25 wpłacając równocześnie należność (z podaniem przeznaczenia) na konto czekowe czasopisma „Oświata i Wychowanie" w PKO Nr 30203.

14.

KSIĄŻKI NADESŁANE DO REDAKCJI

Przyboś Adam: „Inwentarz archiwum Skazinieckiego Bończa Markowskich", Tarnopol 1938, nakł. Pod. Tow. Przyj. Nauk.

Spittal Stanisłw: „Lecznictwo ludowe w Założcach i okolicy", Tarnopol 1938, nakł. Pod. Tow. Przyj. Nauk.

Dejna Karol: Podolsko-Wołyńskie pogranicze językowe", Tarnopol 1938, nakł. Pod. Tow. Przyj. Nauk.

Machalski Franciszek: „Orientalizm Antoniego Langego", Tarnopol 1937, nakł. Pod. Tow. Przyj. Nauk.

Przyboś Adam: „Konfederacja Gołąbska", Tarnopol 1936, nakł. Pod. Tow. Przyj. Nauk.

Dr Hupka Jan: „Z czasów wielkiej wojny", Lwów 1938, nakł. Księgarnia A. Krawczyńskiego.

Rogowski Jan: „W obronie Lwowa", Lwów 1939, nakł. Księgarni A. Krawczyńskiego.

Bieniasz: „Leśne wygi", Lwów 1939, nakł. Księgarni A. Krawczyńskiego.

Gill Tom: „Jeździec w masce", pow. przełożyła R. Czekańska-Heymanowa, Warszawa 1939, nakł. M. Arcta.

Dyakowski Bogdan: „Nasz las" wyd. VI, Warszawa 1939, nakł. Księgarni M. Arcta.

Przeworska J., Hertz A.: „Od Wisły do Nilu", pow. dla młodzieży, Warszawa 1939, nakł. „Biblioteki Polskiej".

Zaniszanka Z.: „Plemię żółwia uskrzydlonego", pow. dla młodzieży, Warszawa 1938, nakł. „Biblioteki Polskiej".

Dąbrowska-Gerson M.: „Wielcy artyści", wyd. III, Warszawa, nakł. „Biblioteki Polskiej".

Krzemieniecka L.: „Z przygód leśnego ludka", Warszawa 1938, nakł. „Biblioteki Polskiej".

Buyno-Arctowa M.: „Czytamy sami", wyd. V, Warszawa 1939, nakł. M. Arcta.

Domańska A.: „Paziowie króla Zygmunta", wyd. IV, Warszawa 1939, nakł. M. Arcta.

Balicki J.-Maykowski St.: „Mówią wieki", podręcz. dla II kl. gimnazjum kupieckiego, Lwów 1938, nakł. Zakładu Narod. im. Ossolińskich.

Krasicki I.: „Wybór pism", oprac. K. Giebułtowski, Lwów 1938, nakł. Zakładu Narod. im. Ossolińskich.

Mickiewicz A.: „Wybór pism", oprac. K. Giebułtowski, Lwów 1938, nakł. Zakładu Narod. im. Ossolińskich.

Rabska Z.: „Baśnie kaszubskie", Warszawa 1939, nakł. M. Arcta.

Prenumerata Dziennika Urzędowego wynosi 6 zł. i może być wpłacana w 4 ratach kwartalnych. — Cena numeru pojedynczego 60 gr. Należytości wpłaca się wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Administracja Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

REDAKCJA RĘKOPISÓW NIE ZWRACA.

CENA OGŁOSZEŃ: Strona 60 zł.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Lwów, ul. Karmelicka 4, Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Tłoczono w drukarni Jana Żydaczewskiego Lwów ul. Leona Sapiehy 77, telefon 204-96.